

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Izredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izredništvo vseh dan zvečer izvenrednih modelov in praznikov.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati t. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisemna naročila brez istodobne vplaatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Ljuti artiljerijski boji na Goriškem.

ODBITI ITALIJANSKI SUNKI NA DOBERDOBSKO PLANOTO IN PRI ZAGORI.

Dunaj, 10. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglašajo 10. avgusta opoldne:

Italijansko bojišče.

Vsakodnevni topovski boji na jugozapadni fronti so trajali tudi včeraj. Na Goriškem in pri Plaveh so se od časa do časa stopnjevali do velike ljutosti. Odbili smo 3 italijanske napade na rob Doberdobske planote, ki se razprostira proti zapadu, ter sovržni sunek pri Zagori južnovzhodno Plavi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOMBARDIRANJE DOBERDOBSKE PLANOTE.

Vojni poročevalec »Fremdenblatta« poroča dne 9. avgusta iz vojnoporočevalskega stana: Zadnje dneve so dosegle artiljeristične priprave Italijanov od Gorice do Sesljan na naše višine in ob morskem bregu očitno svoj višek. S poljskimi havbicami, težkimi mošnjari in lagunskimi baterijami so obstreljevali od zgodnjega jutra do večernega mraka naše pozicije na robu Doberdobske planote in na »Monte dei sei busi«. Več nameranih zračnih napadov z ekrazitnimi bombami se je izjalovilo radi čuječnosti naših topov za obstreljevanje vodljivih zrakoplovov. Ponočni napadi Italijanov nimajo več enake moči, kakor v drugi bitki ob Soči. Utrujene kolone ne morejo dospeti do naših žičnih ovir, vduši jih že naš stranski artiljerijski ogenj. Dne 6. avgusta so opazili nad italijanskimi četami krožeči poizvedovalni letalci močno gibanje v sovržni fronti za Zagorjem in južno od Zdravščine. Privredena ojačenja so poslali v nočne napade, ali naša infanterija je ob 3. zjutraj po hudih bojih povsodi odbila sovržno premoč in prizadajala Italijanom najtežje

izgube. V noči od 6. na 7. avgusta so porabili Italijani grmenje nevihte in močan dež, da bi prišli neopaženi do naših pozicij na robu Doberdoba in na »Monte dei sei busi«. Takrat je šla v boj infanterija zopet v velikih masah. Ko je neki regiment jurišal, je stal že drugi v rezervi, da stopi na mesto vtrujenih borilcev. Zopet so se izjalovila vsa sovržna podjetja na železnem odporu naših čet.

DALJNA GORICA.

Kopenhagen, 9. avgusta. »Daily Telegraph« spominja na to, da je italijansko časopisje napovedalo zavzetje Gorice že za sredo meseca julija, ali sovržnik je močan, njegove pozicije skalnotrde, tako da za sedaj ni misliti na zavzetje Gorice.

SKOMINE PO TRSTU.

Lugano, 9. avgusta. Kakor simbolični minister Barzilai, tako je tudi prejšnji ministrski predsednik in notranji minister Luzatti knezu Avgustu Toilonia, predsedniku rimskega komiteja, dal svoje privolenje za to, da se podari italijanska zastava mestu tržaškemu. V Luzattijevem pismu se zrcali roparski pohlep Italije po Trstu, ne pa ideja odrešenja. — Luzatti priznava, da Trst s svojimi ljudskimi stanovanji, šolami, dobrodelnimi napravami in razvito trgovino more Italiji mnogo koristiti.

D' Annunzio nad Trstom.

Lugano, 10. avgusta. »Idea nazionale« poroča iz Benetk: D' Annunzio je letel dne 8. avgusta v nekem aeroplanu nad Trstom in je vrzel iz aeroplana 200 belo - rdeče - zelenih vrečic, v katerih so bili pozdravi in naznanila za Tržačane. — Avstrijski hidroplani so obstreljevali letalo in d' Annunzio se je hitro vrnil.

VJETNIKI GOSPODA CADORNE.

Dunaj, 10. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnega poročeval. stana: Spočetka ni bilo drugega nego megla in voda. Kakor v zgodbi o ustvarjenju sveta, je bilo v prvotnih poročilih italijanskega generalnega štaba do

konca junija govora po večini o megli in vodi. Ko je bilo javno mnenje v Italiji nestrpljivo, so morali Italijani začeti poročati o vojaških uspehih, ali to je težko, ako jih ni. Spočetkoma si je pomagal Cadorna s poročili, da je dobil toliko zemlje, ko so mogli Italijani korakati skozi one dele, katere jim je avstro - ogrska armada prostovoljno prepustila v interesu taktično ugodnejših pozicij. Dosti sicer tega ni, prezgodaj pa je prišel trenutek, ki je ustavil Italijanom vojaški sprehod do Dunaja. Sicer to ni bilo popolno ustavljenje. Nastopila je faza za prehod skozi artiljerijsko zono, skozi zono dolgih in srednjih strelnih distanc. Cadornovo poročilo je moglo torej beležiti stalno napredovanje, ali kar naenkrat je prišel trenutek, ko ni šlo več dalje. Napad na napad se je izjalovil. Poročila pa so govorila o stalnem napredovanju, ali ogibala so se krajevnih imen, da bi se ne pokazalo, koliko so vredna poročila. Prišel pa je za meglo in vodo ukaz: »Bodi svetlo!« Italijanski generalni štab pa je potreboval uspeha za svoja poročila. Tu pa je bilo čitati v poročilih zavezniških generalnih štabov, da se dobljene bitke ilustrirajo s številom vjetnikov; enkrat 26.000, potem 60.000, v enem mesecu 300.000. Cadorna je začel tudi poročati o vjetnikih.

Štel pa je po ruski maniri tako, da jih je danes 500, kak drugi dan 300, pa je štel za drugi dan 800 vjetnikov itd. Posebne veljave je, navesti dosti oficirjev med vjetniki, in kdor se le malo razločuje od navadnega moštva, je bil štet za oficirja. Zato je težko presoditi podatke iz poročil italijanskega generalnega štaba in med 13.000, kakor so jih sešteli po svoje, je štetih obilo po dvakrat ali trikrat. Pa tudi če bi jih bilo 13.000, je to malo za dvamesečno bojevanje, toliko, kolikor povprečno slednji dan na ruskem bojišču za časa ofenzive v maju s strani zaveznikov. — »Tribuna« pa še pomaga Cadorni in pravi, da še ni razglašeno število vjetnikov iz druge bitke ob Soči, ali da znaša okoli 20.000. — Pripomniti je, da mnogo vjetnikov da le gibajoči se boj, ali ako se predre srečno in na več krajih v pozicijskem boju. — Italijani pa kaj takega še niso doživeli.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. avgusta. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana poročajo: Poročilo italijanskega generalnega štaba 9. avgusta: V gorenjem Camelirotu smo si zagotovili posest Cima undici. V Karniji je napadel 7. avgusta zjutraj oddelek, ki je imel braniti Passo del cavallo, nasproti ležeče avstrijske strelske jarke in je pregnal sovržnika iz njih. Nočni poskus, da bi pozicijo nazaj dobili, se je izjalovil pod občutnimi izgubami. V odseku Plave smo zasedli nekaj sovržnih okopov pri Zagori in Paljevem in vplenili municijo, ročne granate in metalce bomb. Na kraški planoti se naša akcija razvija dalje ugodno. Včeraj je ponovil sovržnik bombardiranje na Tržič, ki je povzročilo zopet požar. Kljub živahnemu sovržnemu artiljerijskemu ognju se je posrečilo tudi takrat našim neutrudljivim četam vzdržati se.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Rim, 10. avgusta. Uradno se razglašajo mobilizacija v vseh distriktih prve in druge kategorije letnika 1887 grenadirjev, letnika 1886. linijske infanterije, leta 1887. rojenih teritorialne milice, trdnjavske artiljerije, l. 1876. rojenih teritorialne milice grenadirjev in berzajerske infanterije. Vsi mobiliziranci morajo pod orožje dne 14. avgusta.

Lugano, 9. avgusta. Italijanska socialistična parlamentarna frakcija je sklenila, zahtevati od vlade sklicanje parlamenta, da prevzamejo vse stranke odkrito svojo politično odgovornost glede na sedanji položaj.

Chiasso, 10. avgusta. Pri včerajšnjih volitvah v provincijalni svet v Cuneo je bil Giolitti zopet izvoljen za predsednika z 41 glasovi, 10 jih ni glasovalo. Giolitti se je zahvalil za zaupanje province, katerega nikdar ne pozabi. Nato je bil sprejet njegov predlog, da se pošlje kraljici, ki se nahaja v provinci, vdanočna brzojavka, pozdravil je tudi nekatere, k seji s fronte došle provincijalne svetnike, ki vrše najvišjo dolžnost za domovino.

Ženeva, 9. avgusta. Pariški »Herald« poroča, da so vsi italijanski ministri prekinili svoj poletni dopust in

ostanejo v Rimu v svrhu važnih posvetovanj o albansko - srbskem vprašanju.

Lugano, Ker v Benetkah ni nika-kega tujkega prometa, je na tisoče oseb brez kruha. Ribji lov je ustavljen, zato tudi rib ni na trgu. Na stotine oseb brez posla je demonstriral pred magistratom in stražniki sc imeli dosti dela, predno so razgnali množico. Nekaj oseb je bilo aretiranih, pa pozneje izpuščenih.

Lugano, 10. avgusta. Na švicarsko - italijanski meji se najstrože pazi na osebni promet. Ali navzlic temu dezerтираjo italijanski vojaki dan na dan v Švico, tako jih je te dni v gorovju blizu Lugana šlo čez mejo 31.

Lugano, 10. avgusta. »Concordia« poroča: Neki princ savojske hiše je izjavil svojim staršem, da vstopi v red domnikancev in kardinal Richelmy hoče doseči, da bo ta vstop imel značaj narodnega praznika. Kateri je ta princ, ni povedano, sodi pa se, da je sin vojvode d' Aosta.

Lugano, 10. avgusta. Da se od omore pomanjkanju oficirjev v italijanski armadi, je določilo vojno ministstvo, da morejo doseči šaržo oficirja tudi taki, ki nimajo za oficirsko šaržo potrebnih šol, podvreči se morajo izpitu. Stavbni mojstri in konservatoristi morejo postati črnovojniški poročniki.

Budimpešta, 10. avgusta. »Esti Ujsag« poroča, da se vidi ob dalmatinski obali in ob otokih pogostoma trupla italijanskih mornarjev. Od moštva »Amalfi« in »Garibaldi« jih je morje vrglo na brod že obilo. Trupla pokopljejo z vojaškimi častmi. En in pol kilometra od Visa je avstrijski mornar Ivo Dragović potegnil na suho truplo italijanskega mornarja Giacomo Abace z ladje »Garibaldi«. Pokopali so ga na Visu z vojaškimi častmi.

Lugano, 10. avgusta. Rimski slikar profesor Sartorio pripoveduje v nekem pismu na urednika »Tribune«, kako je bil pri Ločniku ranjen in kako je prišel v vjetništvo. Poudarja, kako viteško je ravnal z njim poročnik Fran Ravenegg, ki mu je sam obvezal rano in poskrbel za to, da se ga prepeljalo v Gorico. Štabni zdravnik Martinecz je poskrbel zanj najljubezniveje. Sartorio poroča potem

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. Leys.

(Dalje.)

Zaklicala je to ime nehote in nevede, tako je bila presenečena, kaj na to pa se je, trepetaje po vsem životu in nezmožno izpregovoriti le še eno besedico, naslonila nazaj v kot ter vsa prestrašena gledala blede in in strogi obraz svojega bivšega ljubimca.

»Nisem vedel, da ste tu, lady Boldon,« je izpregovoril Hugh z umerjeno vlnudnostjo. »sicer bi se Vam gotovo ne bil vsilil.«

»Ali mi nečete podati roke?« je vprašala.

Dotaknil se je male, v rokavice oblečene roke, ki mu jo je ponudila, samo s prsti in obenem pogledal skozi okno, kakor bi z očmi hotel priklicati ljudi v ta kupe. Toda nikogar ni bilo. Potniki - kupčevalci potujejo po tej progi z zgodnjimi vlaki. Kar je bilo ljudi na postaji, so sili v oddelke za kadičce. Toda lady Boldon se je medtem že zavedla svojega položaja in že tudi vedela, da mora premagati jezo in ponos svoje- ga nekdanjega ljubimca. Seveda se je prav dobro spominjala, da ji za nje-

no poroko niti čestital ni, kaj še, da bi ji bil poslal kako darilo. Takrat ji je bilo to prav po volji, a zdaj se ji je to zdelo velik dokaz, kako ga je njena poroka s sir Rikardom Boldonom zadel.

»Kako pa je to, da se mudite tu na deželi?« ga je vprašala popolnoma neprisiljeno in z glasom vsakdanje znanke, kakor da med njima ni nikdar bilo ožje zveze.

»Jaz tu stanujem,« je odgovoril Hugh »in se peljem sedaj v svojo pisarno. Samo še petnajst milj je do Londona.«

»Nisem vedela, da stanujete tako blizu mojega doma. Prav vesela sem, da sva se tu nenadoma srečala. Primeri se mi le malokdaj, da vidim človeka, ki mi o Vas kaj pove. Kako se Vam godi? Ali imate mnogo opravkov?«

Hugh Thesigerja je spreletela želja, odgovoriti, da posamičnosti njegovega življenja lady Boldonove pač ne morejo zanimati. Ada je spoznala na njegovih očeh, da ima take misli.

»Hvala za prijazno vprašanje; nimam vzroka, da bi se kaj pritoževal.«

Hugh je to povedal ravnodušno in brezbrizno in obenem razgrnil svoj časopis, kakor bi se hotel posvetiti čitanju.

To vedenje je provzročilo, da se je v duši Ade Boldon vnel za trenutek boj med ljubeznijo in ponosom.

A zmagala je ljubezen. Naglo je položila roko na Hughov časopis in ga smehljaše potisnila in stran.

»Kaj ste name jezni, Hugh? Le nikar ne tajite! Vem in čutim, da ste jezni, in morda ste tudi opravičeni v to, toda spomnite se, da vam nisem nikdar ničesar obljubila. Ali ste morda iz najinega dolgoletnega prijateljstva izvajali kakse posebne pravice? Ravnala sem tako, kakor je bilo po moji sodbi najbolje. To mi lahko verjamete! Meni bi bilo povsem nemogoče živeti v zavest, da sem pravzaprav ovira Vašemu napredovanju. Postala bi bila nesrečna, če bi Vas trle skrbi in bi ne mogli zaradi mene živeti udobno, kakor ste navajeni. O, Hugh, Vi ne veste, kaj je uboštvo. Jaz pa vem, kaj je in kaj pomeni. Obvarovala sem Vas uboštvu pomanjkanja, če tudi proti Vaši volji. Pride dan, ko se bodele tega še hvaležno spominjali. Uboštvo izsesa iz moza najboljšje njegove moči, zaduši v njem pogum in podjetnost, uniči njegovo zmožnost, vporabiti vse svoje darove. Izkratka, uboštvo izpije vsakemu srčno kri. Moški se naveliča življenja in dela, če se mora boriti z uboštvom. Vi ste pogumni in močni, toda uboštva — če človek ne ve, kje bo jutri prebival in s čim bo plačal svoje vsakdanje potrebe — tega vi ne poznate, to bi Vas bilo zlomilo in uničilo. Jaz sem vas tega obvarovala.«

Hugh je samo odmajal z glavo, rekel pa ni ničesar.

Ko je bila Ada odmaknila Hughov časopis, je njena roka zadela ob roko Hugh Thesigerja. Mladega moža je nekaj spreletelo in umaknil je roko, kakor da bi se bil vžgal. Ada je to zapazila kakor je sploh imela zelo razvit opazovalen dar. Med tem, ko je Ada govorila, je Hugh sedel pred njo s sklonjeno glavo, nepokojnega srca in razdraženih živec. Tudi ko je Ada že vstihnila, je še nekaj trenutkov molčal, potem je pa naglo dvignil glavo in pogleda Adi v oči.

»Odločili ste se — poročili ste se — kaj še hočete od mene?«

To je govoril njegov pogled in Ada je ta pogled razumela in je nanj odgovorila.

»Želim dovoljenja, da Vam bom prijateljica,« je rekla z mehkim glasom. »Bodiva prijatelja, kakor v dobrih nekdanjih časih.«

»Ne,« je odgovoril ostro. »To ni mogoče in sami veste, da je izključeno.«

Ada je bilo spričo teh besed tako toplo pri duši, kakor da je val sreče zalil njeno srce. Prevzelo jo je iskreno zadoščenje, kajti videla je natančno, da ni užaljeni ponos vir Hughovih besed, marveč da mu jih je narekovala ljubezen. Zdal je vedela, da jo Hugh še vedno ljubi in da jo vzlic vsemu, kar se je zgodilo, nosi še vedno v srcu. Blaženi čuti so jo tako prevzeli, da je z rokama zakrila lice, samo da bi Hugh ne spoznal njenih misli. Ko je zopet pogledala na Hugh, je videla, da zre skozi okno.

»Najbrž se ne bodeva mnogokrat videla,« je rekla Ada. »Torej nama ni treba o tem govoriti, kar se je zgodilo. Ne morem pa verjeti, da bi mogli Vi kdaj o meni imeti neprijazne misli. Toda — pustiva to. Govoriva rajše, kako je z Vami. Ali ste še vedno tako slavoohlepni, kakor nekdaj?«

»Bojim se, da še — a upanja nimam že skoraj nič, da pridem kdaj naprej. Da, če bi bil imovit... Umolknil je naenkrat in zopet pogledal skozi okno.«

»Torej... če bi bili imoviti?«

»Potem bi poskusil pridobiti nekaj veljavnih prijateljev, da bi mi pomagali do poslanskega mandata. Toda siromašen človek skoro ne more dobiti takih prijateljev, ker že sploh nima prilike, da bi se z vplivnimi možmi seznanil.«

V očeh lady Boldonove je za trenutek zažarel plamen in skrivaj je stisnila pesti, kakor bi hotela reči: Z nobeno ceno na svetu ne sme sir Rikard Boldon premeniti svoje oporoke.

»Prositi Vas moram, da mi posvetite kako uro,« je rekla Ada, ko se je vlak približal Londonu. »Opoldne imam važen pogovor in do tedaj je še dobro uro časa. Le nikar se ne izgovarjajte na kako važno sodno obravnavo,« je dostavila naglo, videč da hoče Hugh nekaj ugovarjati. »Nobenemu izgovoru ne verjamem. Vsa dobre pol ure časa bodele vendar v zame imeli?«

(Dalje prihodnjaja.)

o treh zdravnikih italijanskega »Rdečega križa«, ki so bili vjeti pri Plavah in privedeni v Gorico, kjer so z njimi lepo ravnali in jih potem pustili izvrševati zdravniško prakso.

ITALIJA IN TURČIJA.

Kopenhagen, 10. avgusta. »Berlingske Tidende« poroča iz Pariza, da

Naše čete so prodrle čez doleni Wieprz.

ARMADA NADVOJVODE JOŽEFA FERDINANDA JE PREKORALA DOLENJI WIEPRZ. — KRAŠEN USPEH NOTRANJEAVSTRIJSKIH IN PRIMORSKIH POLKOV PRI CZERNELICAH.

Dunaj, 10. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglasio 10. avgusta opoldne:

Rusko bojišče.

Zasledovanje sovražnika, ki se umika iz viselske črte se nadaljuje. Čete generala von Kövesa so osvojile prostor južnovzhodno od Zelenchowa. Njim se priključujejo oni deli armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda, ki so prodrli čez doleni Wieprz. Prekorčili smo tudi koleno Wieprza pri Kocku na več točkah.

Dalje vzhodno na fronti do Buga so vzeli naši zavezniški vrsto sovražnih zadnjih pozicij.

Ob Bugu in ob Zloti Lipi je položaj neizpremenjen.

Pri Czernelici na južnem bregu Dnjestra so se polastili notranje-avstrijski in primorski vojni in domobranski polki neke mostišče podobne pozicije, katero so znali Rusi dosedaj trdovratno braniti. Sovražnik je bežal čez reko ter je pustil v naših rokah 22 častnikov ter 2800 mož kot vjetnike, in mnogo vozov, 6 strojnih pušk ter številni vojni materiali.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

WOYRSCHJEVA ARMADA JE PRODRLA NA ZELCHOW.

Berlin, 10. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 10. avgusta:

Jugovzhodno bojišče.

Armada generalobersta von Woyrscha je dospela pri zasledovanju v okolico severno in vzhodno od Zelenchowa. Priključila se je levemu krilu čet generala feldmaršala von Mackensena, ki prodira od juga sem. Na fronti od Kostrowa od izliva Buga smo vrgli sovražne zadnje čete na njihove glavne sile nazaj.

Vrhovno armadno vodstvo.

NEMŠKE ČETE SO ZASEDLE LOMŽO. — ARMADA PRINCA LEOPOLDA JE PRODRLA DO ČRTE STANISLAWOW - NOWOMINSK.

Berlin, 10. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 10. avgusta:

Vzhodno bojišče.

Na zapadni fronti Kowna smo prispeli z napadom med neprestanimi boji bližje utrjene črte. Pri tem smo vjeli par sto Rusov, vplenili 4 topove.

Čete armade generala von Scholza so predrele včeraj popoldan utrdbeno črto Lomže, vzele utrdbo 4 v naskoku in zavzele danes ob zori trdnjavo.

Južno od Lomže smo boreč se prekorčili cesto v Ostrow. Ostrow sovražnik še drži.

Od Bojanov zapadno od Broka do izliva Buga so dosepele naše čete do te reke. Od 7. avgusta smo vjeli 423 častnikov in 10.100 mož.

Vzhodno od Varšave je dospela armada princa Leopolda Bavorskega do blizu ceste Stanislavow - Nowo - Minsk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Brok leži 12 km južno od Ostrowa.

SEVERNO BOJIŠČE.

Trdnjava Lomza je v rokah nemške armade. Ta trdnjava je bila zadnja ruska opora na fronti ob Narevu in je bila zavzeta po tri tedne trajajočem boju. Trdnjava Osovice ob reki Bobr se še drži. Rusi so se na fronti Narev - Bobr srdito branili in sicer z namenom, da omogočijo umik svojih čet na srednji Bug. Kakor se poroča iz vojnega poročevalskega stana, so se Rusi še v dosti dobrem redu umaknili. Pri Ostrovu se še upirajo, da omogočijo umik od Varšave prihajajočih zadnjih ruskih čet. Iz vojnega poročevalskega stana javljajo, da so Rusi v dobrem slogu izvedli umikalne manevre od fronte ob Narevu in iz okoliša Var-

šave, močno pa je njihove račune pokvarilo hitro zavzete Ivangoroda. Zmagujoče armade, avstrijske in nemške so prodrle že do sredi operacijskega polja med Brest-Litovskim in Varšavo in so prisilili Ruse, da so v naglici odšli na Brest - Litovsk ter jim odvzeli mnogo vojnega materiala. Zmaga armade nadvojvode Josipa Ferdinanda v bitki pri Lubartowu - Miechovu je porazila rusko levo krilo, tako da se to ni moglo ustaviti na spodnjem Wieprzu in ob Tysmienici in se je moralo z največjo naglico umakniti proti železniški progi Lukov - Brest - Litovsk. Med Varšavo in zgornjim Bugom operujoče armade so zdaj na potu v ozemlje Brest - Litovsk - Vlodava.

Fronta na obeh straneh Visle.

Iz vojnega poročevalskega stana javljajo: Združene armade se znamenito bore, imajo popolno zaupanje v svoje voditelje in so dobro preskrbljene. Biti morajo pa še vedno hude boje. Rusi se tudi hrabro bore in zaslužijo z ozirom na težke razmere priznanje. Velikega boja ne bodo odločili lokalni uspehi, ampak strateški uspeh. Pričakujemo izid z zaupanjem, a čuvajmo se fantastičnih načrtov o uničevanju. Vodstvo, armade in dosedanja uspehi dovoljujejo pričakovanje, da bo konec vojne dostojen začetka.

Zavzetje mostovišča Czernelica.

Tretji kor je zavzel mostovišče Czernelica. Rusi so se bili utaborili severozapadno Horodenke in zgradili trdno mostovišče. Njim nasproti je stal avstrijski tretji kor. Ker so imeli Rusi proti vsakemu našemu polku celo divizijo, ni bilo dolgo časa doseči uspeha. Napredovanje v Poljski je položaj nekoliko olajšalo. Najprej je tretji kor zavzel Uscieczko, od koder je bilo pričakovati ruskega napada od strani, in potem prebil fronto pri Czernelici. S kakim uspehom, kaže uradno poročilo. Ta uspeh, ki ga je izvajal tretji kor, pri katerem je največ slovenskih polkov, je velikega pomena za bojevanja ob Dnjestru.

Uničeni topovi.

»Daily Express« javlja, da so Rusi pred odhodom iz Varšave na zapadni fronti uničili sto težkih topov, ker je bila njih odpeljava preveč težavna.

Obleganje Osovieca.

Listi poročajo, da je nemško vojaštvo že začelo oblegati Osoviec in da se mu je posrečilo zavojevati utrjene pozicije ob Soso.

Nemci pred Vilno.

Iz Rotterdam poročajo: Pet nemških armadnih zborov je prodrlo do Vilne, kjer so Rusi od treh strani obkoljeni.

Proklamacija princa Leopolda v Varšavi.

Osvojitelj Varšave, princ Leopold, je izdal na prebivalstvo poljskega glavnega mesta proklamacijo, v kateri pravi: Prebivalci Varšave! Vaše mesto je v nemški oblasti. Toda mi se borimo le proti sovražnim četam, ne pa proti mirnim meščanom. Varovati hočemo red in mir ter ščititi pravico. Pričakujem, da ne bodo varšavski meščani izvršili nikakih sovražnih dejanj, da bodo zapuili nemškemu pravnemu čutu ter se pokorili naredbam nemških poveljnikov. Nemško armadno vodstvo pa je izvedelo, da je pripravil sovražnik naklepe proti varnosti naših čet v Varšavi. Zato sem primoran vzeti pravice in odlične meščane kot talnike, ki bodo jamčili za varnost naših čet.

Vaša stvar je, da ščitite življenje svojih someščanov. Kdor ve za kake naklepe, ta je dolžan to nemudoma naznaniti nemški vojaški oblasti.

Kdor se v tem oziru pregreši ali kdor celo pri teh naklepih pomaga, tega čaka smrtna kazen.

Manifest poljskega »Nacelnego Komitetu Narodowego«.

Iz Krakova poročajo: Vrhovni poljski narodni odbor je izdal povodoma osvoboditve Varšave manifest na poljski narod, v katerem pozivlja k složnosti in k skupnemu delu za poljsko bodočnost. Glavni politični za-

htevek Poljakov mora biti, da se mora nerazdeljiva poljska kraljevina (ruska Poljska) za vedno združiti z nerazdelno Galicijo. Manifest proglašja, da je zagovarjanje vsakega drugega političnega principa le maska rusofilizma, ter izraža trdno vero v lopo bodočnost poljskega naroda. — (»Nova Reforma« št. 397.)

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča 8. avgusta: Med Dvino in Njemenom se nadaljujejo boji od 6. avgusta brez bistvene izpremembe fronte. Pri Kovnu napada sovražnik prve obrambne pozicije trdnjave na levem bregu Njemena. Naše težke baterije luto streljajo. Pri Osoviecu je pričel sovražnik 6. avgustom luto streljati in je bruhal pred sebe močne oblake strupenih plinov. Prišel je z naskokom na pozicije trdnjave, zavzel neko utrdbo pri Sosni, vendar pa smo ga s svojim ognjem in protinapadi povsod odbili. Ob Narevu divja luto boj. Na cesti v Ostrov se je posrečilo sovražniku dne 6. avgusta po več krvavih spopadih nekoliko napredovati ter povečati ozemlje, ki ga je bil zavzel. Uspešno smo odbili lute sovražnikove napade v okolici Serotska dne 5. avgusta zvečer. Ob Visli artiljerijski ogenj. Naša težka artiljerija je z uspehom obstreljevala v noči od 6. avgusta mostna dela na Visli. Med Vislo in Bugom so se vršili luti boji. Ravnotako med Kovrovom in Kotskom in na desnem bregu Wieprza severno od Lenczna.

Izmišljeno rusko poročilo.

Berlin, 10. avgusta. (Kor. urad.) K ruskemu poročilu, da sta bili izgubljeni pri nekem velikem nemškem brodomnem napadu na morsk zaliv pri Rigi dve nemški bojni ladji, smo izvedeli s pristojne strani, da ni šlo za velik napad, marveč za poizvedovanje in da sta se izgubila samo dva čolna, za iskanje min. Rusko poročilo je izmišljeno.

ZAPADNO BOJIŠČE.

BOJI LETALCEV. — NAPADI IN PROTINAPADI NA FRANCOSKI IN ANGLEŠKI FRONTI.

Berlin, 10. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 10. avgusta: Zapadno bojišče.

Vzhodno od Ypresa se je močnim angleškim silam posrečilo zasesti zapadni del kraja Hooze.

Francoske razstrelitve min v okolici pristave Beau Sejour v Champagne so bile brezuspešne.

Ko je naša artiljerija dne 30. maja porušila viadukt zapadno od Dammerkircha, so premostili Francozi Largo južno Mansbacha zgradivši izogibno železnico. Pred kratkim dograjeni most je uničila včeraj naša artiljerija s par strelji v polno.

Na južnem robu Hesenskega gozda zapadno od Verduna smo sestrelili francoski privezni balon.

Dne 9. avgusta ob 11. zvečer je metal neki sovražni avijatik bombe na Cadzand na holandskem ozemlju v bližini belgijske meje. Med Bellinghem in Rennweilerjem južno od Mühlheima na Badenskem je moral neko francosko letalo vsled ognja naših obrambnih topov pristati. Letalca in opazovalca smo vjeli. Pri Plirtu se je neki sovražni letalec prisiljen od našega obstreljevanja umaknil na švicarsko ozemlje.

Vrhovno armadno vodstvo.

NAPAD NEMŠKIH ZRAKOPLOVOV NA ANGLEŠKO VZHODNO OBAL.

Berlin, 11. avgusta. (Koresp. u.) Uradno. — V noči na 10. avgust so izvršili naši mornariški zrakoplovi napade na utrjena obrežja in pristanišča angleške vzhodne obali. Navzlic močnemu protidelovanju so vrgli bombe na angleške vojne ladje na Temzi, na doko v Londonu, nadalje na torpedno oporišče Harwich in važne naprave ob Humbru. Mogli so opaziti dobre učinke. Zrakoplovi so se vrnili s svojega uspešnega podvzeta.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Kristianija, 9. avgusta. (Kor. ur.) Ritzan poroča: Po sem došli poročili je bila snoči torpedirana angleška pomožna križarka »India« severno od vhoda v Westford. Švedski parnik »Göstaland« je odplul z 80 možmi v Narwick, kakih 72 mož so izkrcali v Halligvaerku. Vojaške oblasti so vse potrebno ukrenile.

Potopljena »India«.

Bodo, 10. avgusta. Po najnovejših poročilih so pripeljali vsega

skupaj 142 mož posadke torpedirane angeške pomožne križarke »India« v Narwik. Ob življenje je prišlo kakih 160 mož. Kapitan je med rešenci.

Bombe na nemške kraje.

Berlin, 10. avgusta. (Kor. urad.) Včeraj dopoldne je šest do osem letalcev napadlo izven operacijskega ozemlja ležeča kraja Zweibrücken in St. Jübert. V Zweibrückenu so videli 15 do 20 bomb. Škoda je neznatna. V St. Jübertu je bilo osem oseb ubitih, dve pa ranjeni.

Kaj je Angleška storila za vojno.

London, 10. avgusta. (Kor. ur.) »Westminster Gazette« pravi, da naj vlada javno pojasni, kaj je Angleška storila za vojno, dasi vojaški nagibi govore proti takim informacijam. List se boji, da bi Nemčija zabilila klin v edinstvo entente in pravi, da je iz nemškega časopisja vidno, da se sedaj nemška politika posebno trudi, sejati razdor med Angleži in njenimi zavezniki. Vlada mora preudariti, če vojaška korist, da se molči, ni manjša od politične koristi, ki bi nastala, če bi se povedalo, kaj je Angleška že storila.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

Francoski generalni štab poroča dne 8. avgusta: V Artois boji z ročnimi granatami okoli Soucheza. V Argonih se je posrečilo Nemcem, dne 7. avgusta zvečer vdreti v eno izmed naših sprednjih poljskih utrdb v zahodnem delu gozda, severno od Fontaine Honvette. Prepadili pa smo jih s protinapadom in so se mogli vzdržati le na opazovalnih pozicijah pred našo prvo črto. Ponoči je napadel sovražnik naše pozicije v odseku La fille morte in se je ustavil v enem izmed naših strelskih jarkov, vendar pa smo ga takoj prepadili, razen na fronti 30 metrov. V Vogezi je bil napad, ki so ga Nemci včeraj pozno popoldne izvršili, izvanredno luto. Naperjen je bil proti našim pozicijam na Lingekopfu, Schratzmännle in na sedlo, ki veže obe te višini. Napadalec smo popolnoma odbili ter utrpeli težke izgube. Pred fronto ene same točnije je obležalo več nego sto Nemcev mrtvih v žičnih ovirah.

Včerajno uradno poročilo: Na zahodnem delu fronte par artiljerijskih akcij v Belgiji, v odseku Steenstraate in Het Sas, v Artois na fronti Santerre in v dolini reke Aisne, kjer so bombardirali Soissons. Iz Argon poročajo le o bojih z bombami in ročnimi granatami iz strelskega jarka v strelski jarek. V Voevre ostro artiljerijsko delovanje, posebno v okolici Flirey in v okolišu Pretrskega gozda. V Vogezih so napadli Nemci zvečer zopet naše pozicije na Lingekopfu, vendar pa smo jih popolnoma odbili. Hilsen Zvist je sovražnik močno bombardiral.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 9. avgusta. (Kor. ur.) Glavni stan poroča: Ob 5. uri 50 minut je eden izmed naših hidroplanov potopil neki sovražni podmorski čoln z bombami. Severno od Ari Burnu smo odbili včeraj opetovane sovražnikove napade z izgubami zanj. Pri Seddil - Bahru smo razrušili sovražne pozicije, ki so bile namenjene za metanje bomb.

Kristianija, 10. avgusta. Angleška pomožna križarka »India« je imela 340 mož posadke. Med onimi, ki so jih izkrcali v Narwicku, je 18 častnikov. Ostalo moštvo je najbrže utonilo. »India« se je potopila v dveh do štirih minutah.

Pred odločitvijo na Balkanu.

Četverozveza predlaga balkansko konferenco.

»Az Est« javlja iz Bukarešte: Nota četverozveze opozarja, da ločijo balkanske države le mala nasprotja, ki se dajo v sedanjih izrednih časih s posustljivostjo poravnati. V ta namen predlaga četverozveza skupno konferenco balkanskih držav v Atenah, v Sofiji ali v Bukarešti. Konferenca bi lahko sklenila pogoje, pod katerimi bi balkanske države lahko ob strani četverozveze stopile v akcijo. Te konference bi tudi lahko ršile vprašanje o odstopu ozemelj. Četverozveza ponuja svojo pomoč za ta skupni cilj in prevzame slovesno obvezo, spoštovati sklepe te konference in izpolniti svoj čas zahteve balkanskega bloka.

Konference v Nišu.

Preko Bukarešte poročajo iz Niša: Po demarši četverozveze se je vršilo pod predsedstvom prestolonaslednika Aleksandra veliko posve-

tovanje srbskih ministrov in generalov. Drugi dan je obiskal romunski poslanik min. predsednika Pašica, s katerim je dolgo konferiral. Na to sta se razgovarjala romunski in bolgarski poslanik. Te konference so v najožji zvezi s političnim položajem. Smatra se tudi, da bo vsled demarše četverozveze sklicana srbska skupščina na dan 1. septembra k izrednemu zasodanju.

Položaj v Romuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Položaj v Romuniji je še popolnoma nejasen. Politika sedanjega ministrskega predsednika Bratianu kolisa »met entente« in »neutrlnostjo«. Rusofilska in italofilska agitacija postaja vedno hujska in slika položaj ruskih armad tako, kakor da bi te sploh še ne bile poražene. Na drugi strani pa napaenajo konzervativni krogi v zadnjem trenutku še vse svoje sile, da obvarujejo Romunijo usodnih korakov. Ni izključeno, da bodo imeli uspeh in govori se že, da je stališče glavnega intervencionista v kabinetu ministra Continesca omajano, kar bi lahko povzročilo krizo celega Bratianovega ministrstva.

Vojaške priprave se nadaljujejo. Vlada je poklicala pod orožje letnike 1893. do 1903., za tri več kakor v času balkanske vojne.

Dementirane vesti o nastopu Romunije.

Kopenhagen, 10. avgusta. »Berlingske Tidende« poročajo iz Pariza da se bo Romunija udeležila vojne na strani entente koncem avgusta. Tukajšnji romunski generalni konzulat pa je poslal listu uradno izjavo, ki pravi, da so vse vesti o pogodbi med Romunijo in entento v svrhu intervencije mistifikacije in torej govorice o nastopu romunske armade go-le izmišljotine.

Bolgarski odgovor na predloge četverozveze.

Iz Sofije poročajo: Bolgarska vlada na najnovejše predloge četverozveze še ni odgovorila. O vsebini teh predlogov ni izvedeti ničesar, ker se je Radoslavov obvezal k najstrožji tajnosti.

Bolgarija in Turčija.

Preko Bukarešte prihajajo vedno znova (dosedaj uradno še nepotrjena poročila), da je sporazum med Bolgarijo in Turčijo že sklenjen. Danes se poroča, da plača Bolgarija za prepušitev železnice v Deagač kot odškodnino 85.000 infanterijskih pušk, ki jih je vplenila v balkanski vojni, ter se zaveže dobavljati Nemčiji in Avstriji dnevno 30 vagonov jajc, fižola in žita. (V tej obliki je predstoječa vest malo verjetna. Bolgarija je bila itak vedno pripravljena dobavljati živila za Nemčijo in Avstrijo, in le dejstvo, da so Srbi zaprli Donavo, Romunija pa ni pripuščala večjega bolgarskega transita, je bilo krivo, da se dobave niso vršile.)

Grška in četverozveza.

Atenski vladni list javlja: Nota četverozveze zahteva, naj Bolgarska takoj stopi v akcijo. Zato ji obeta: Izvedbo srbsko - bolgarske pogodbe iz 1. 1912., to je prepušitev severne Makedonije Bolgarski, Grška pa naj prepušti Bolgarski Kavalo z ozadjem. Nota pravi, da dobi Srbija lahko na severu odškodnino, Grška pa Smyrno s primernim ozadjem. Vse te obljube naj se izpolnijo šele po vojni. Grški vladni list javlja, da bo grška vlada zahteve te note odklonila.

Zavezniški hočejo zasesti Solun?

Iz Soluna poročajo: Govori se, da nameravajo zavezniški Solun vojaško zasesti, češ, da morejo le na ta način ščititi železnico Solun-Skopje pred atentati »avstrijskih in nemških špijonov«.

Iz zadnjih bojev za Doberdob.

Cunjasto nebo je ležalo nad Krasom in pošiljalo na razgrete skale dolge travke dežja. Težke plaste oblakov so se valjale nad kotlinami in brisale ostre, visoke siluete raztrganih pobočnih pečinatih vrhov. Raznovrstno nizko in zvito grmovje se je stiskalo med pečinami in v majli borovih gozdičih je šumelo. Veter je zibal zelene vrhove mladih jablan. Skozi to pokrajino korakajo vojaki in trdi udarci podkovanih čevljev ob cesto se združujejo s šumom dežja v ritmično monotono pesem. Dež je ponehaval, oblaki so se trgali in pokrajina se je kazala v jasnejših obrih. Opažale so se kraške vasi in male okrogle kotline s črnoorodečo zemljo. V daljavi je zamolklo grmelo, z zapada so se vili stebri dima. Končno pride četa do cilja, to je do sela na obronku kraških višin. Tam so že vojaki v jarkih, po katerih teče voda v potokih. Postavljene so straže, vojaški so se okrepili in zaspati.

Drugi dan zjutraj se je prikazalo solnce. Čist, prozoren zrak je ovijal ves kraj, globoko v dolini se je bleščala Soča, narasla vsled deževja. Na desni obali se raztezala rodovitna furlanska nižina, v daljavi so se jasno razločevale koroške Alpe. V rojni črti dol leži honvedska stotnija. Došel je ukaz za odhod in šestdeset mož se spusti po pečinah dol in se poleže med grmovje in kamenje, iz katerega prihaja vdušljiva sapa. Skoro dve uri je ležala tam četa na vročem kraškem kamenju. Vode ni in dva moža sta se že onesvestila, ali nihče se ni smel zginiti, ker je nad njimi neprestano krožil italijanski aeroplan.

Plažeč se po trebuhu med skalami, se je priplazil pred častnika vojaka z ukazom, da se zasede vrh št. . . ter da pridejo nove rezerve. Ali z mesta se ni moglo, ker se je gori vrtel aeroplan okoli svoje osi in očitno sumil, da se na oni točki nahajajo rezerve. Prešlo je že pol ure, ali aeroplan še vedno kroži nad istim mestom. Tedaj je bilo ukazano, da se del čete pomakne nazaj po levi strani brega, da se tako sovražni avijatik prevara. In res: z aeroplana je opazil premikanje in nato je hitro odplul proti Furlaniji. Oni del čete se povrne in vsa četa, zakrita s kamennimi ograjami in nizkim hrastovjem zavzame odredeno pozicijo. Komaj so se ti umestili, je začela italijanska artiljerija streljati na mesto, kjer so poprej ležali. Po eni uri in pol je bil prazen prostor posut z granatami in šrapneli, nato je nastal mir. Ko je nastopil mrak, so prinesli slovenski dečki vode v ta kraj, kjer je sicer daleč naokoli ni. Ti dečki se plazijo po skalah in po grapah v vedni nevarnosti, da prileti granata ali šrapnel, ali vedo, kako reže v grlu suhi kraški zrak, kadar ni vode.

Tako je mirno potekel ta večer pod gorečim rumenilom zahajajočega sonca, katero kot veličastni žaromet sipa rdečkaste trakove na razgrete kraške skale. Nastala je južna zvezdna noč. Vse je bilo mirno. V ozadju se naenkrat molko oglasijo naši možnarji; zapazili so premikanje sovražnih čet. Pomnožene so straže in razposlane nizko pod breg.

Širok trak žarometa je prerezal nenadoma temo, čudežno svetlo je zabliščalo po skalah, nato zopet tema. Predstraže naznanjajo primikanje sovražnikov. »Prihajajo, prihajajo!« je šlo od ust do ust in vse se pripravlja na boj. Dve raketi sta jasno razsvetlila pokrajino, iz temnega borovega gozdiča se je oživila dolga italijanska kolona liki kača. Zagrmeli so naši topovi in obsuli gozdič in poslednje vrste z uničujočim ognjem. Kakih dvesto korakov pred našimi pozicijami so se razvrstili Italijani v dolgo gosto črto, iz katere je zagrmel klic: »Brüder, nieder die Waffen!« Odgovorilo se jim je: »Abbasso!« in s »Hura!« - klicem so se honvedi pomaknili proti italijanski črti, ki se je vedno bolj gostila, ker je borov gozdič neprestano izmetaval nove čete. »Hura!« je donelo z vseh strani v noč. Krčevito so naši stisnili puške in z nasajenimi bajonetami se spustili po bregu na sovražnika, ki se je ustavil. Na deset korakov oddaljenosti je začelo pokati, ali par orjaških skokov in že je brizgala vroča kri po obleki, po licih in rokah in že so pretresljivi kriki ranjencev rezali nočno tišino. Razvila se je strašna borba na bajonete, po glavah so treskala kopita. Kakor hudournik, ki pridrvi navzdol, so vrgli naši sovražnika preko skal in grmovja.

Daleč doli so bežali Italijani, razbiti in uničeni, preko kupov mrtvih, na vse strani, dokler niso došli v varstvo svojih strelskih jarkov.

Napad ob Lago di Campo v Val Daone.

Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Kompanija alpinov se je bila utaborila pri Lago di Campo in zagotovila zvezo 90. kompanije v stranski dolini Val Daone, v Val Leno, s prelazom del Forcellina, ki je najudobnejši prehod iz Val Camonica v Val Daone. Na obrežju malega jezera so se utaborili Italijani prav udobno, postavili svoje šotore in za del tren. To taborišče so varovali na obdobju Val Daone strelski jarki; severni del jarkov se je raztezal deloma dol po ostri strmini proti Lago di Campo. Postavili so potrebne straže. Čutili so se varne, kakor v Abrahamovem naročju. Deželni brambi na Tirolskem je bilo po patruljah sporočeno, kje se nahajajo ti oddelki Italijanov in sklenjeno je bilo, napasti jih. Poveljnik oddelka strojnih pušk nadporočnik Innerhofer je podvzel z oddelkom lovcev pot iz Lanstala na višino. Na robu pečin so prenočili. Drugo jutro so se dvigali po težavni poti do prelaza Sv. Valentina. Do višine jih sovražnik ni opazil. Tam so počakali teme, da bi

mogli v njenem varstvu čez snežene in ledene poljane priti v dolino. Mala kolona je prišla z velikimi težavami z višine 2910 metrov za 700 metrov nizdol. Prišlo se je dani in bilo je potrebno dobiti skrivališče pred italijanskimi opazovalci na onostranski višini. Ko je nastopila zopet noč, je kolona nadaljevala pot v Val Fumo. V koči je ostalo 20 mož, da krijejo po potrebi umikanje. Nadporočnik Innerhofer pa je z ostalimi korakal dol do koče Pietra Fessa, kjer so tudi našli skrivališče, da prebijejo dan 4. julija. Pa tudi na nekem drugem mestu so gledali v dolino. Malo oddelek, 11 mož, pod četovodjo Mikšičkom je stopal dol s prelaza Danerba do Lago di Copidelli, z nalogo, da prepreči, da bi poljske straže na poti v Val di Leno posegle v boj. Tudi finančni stražnik Nicotodi, ki je bil s 25 možmi na Monte Bagolo, je moral pomagati. Stopal je z 20 možmi v dolino, da bi mogel streljati na pot k Lago di Campo. On je nastopila tema je šel dalje tudi oddelk Innerhoferjev. Posebno težak je bil prehod čez potoke. Dne 5. julija ob 3. zjutraj je bilo vse pripravljeno za boj. Spreddaj je vse spalo. Okoli 4. ure je pogledala straža navzgor, zakričala in dve drugi straža sta skočili na plen, ali kmalu so vtihtili vsi, ker so naši lovci streljali na nje. V taborišču je postalo živo. Naše strojne puške pa so začele regljati in kdor je mogel izmed Italijanov, se je rešil z begom, le malo se jih je postavilo v bran pri strelskem jarku. Ali ti so prišli ravno pred puške četovodje Mikšičke, na poljske straže pa je streljal oddelk z Lago di Copidello. Obstreljevali so vsi oddelki, dokler je bilo kaj sovražnika, potem se je streljalo na tren. Potem se je Innerhofer začel umikati, ubiti je bil le črnovojnik Suchy. Italijani so nekaj časa streljali, ali zadeli niso nobenega. Mikšiček je streljal okoli 7. zjutraj na italijanske oddelke, Italijani so odgovarjali brez uspeha, proti večeru so hoteli preganiti patroljo z Lago di Campo. Ali morali so se umakniti. Mikšiček se je začel umikati okoli polu 9. zvečer. Nemoten je mogel izvršiti umikanje. Ob Campo di Lago je bilo kakih 30 italijanskih ranjencev, okoli 45 tovrstnih živali je neslo druge v dolino. En oddelk je izkopaval velik grob za padle vojake. Od kompanije alpinov je ostalo živih le malo.

Tretji poset.

Mogoče bi se kateri čast. čitatelj domislil, da je bral pred nekaj tedni v Vašem listu o »prvem posetu« in bi zdaj vprašal, kje je ostal drugi. No, stvar ni bila nič posebnega: naši so se bili že lepo organizirali, da ni bilo niti enega nepotrebnega strela. Udarilo je samo par jedrih pokov, gospodu sosedu je postalo prevroče in obrnil je svoj vehikel zopet čez »grenko morje« . . .

Tudi ta tretji poset bi bil ostal brez — recimo — umetniškega efekta, da ni končal tako, kakor je. Ali pride siromak tako potihno in oprežno, se skriva tam gori neke med zvezdami termnega neba, da je komaj za kratko videti zlatožareče in vodoravno ležeče lise, ko naenkrat pokaže pet, šest ravnih in trdnih pramenov naravnost nanj in ga vzame v križališče svojih belih poti . . . In že se utrinja okrog njega cel roj živožarečih krogel. Zdolaj po planjavi pa grmi v kratkih, premljenih pokih, — nobenega regljanja in prerekanja nervoznih in prestrašenih pušk: besedo imajo samo možje - topovi.

Človek gleda mirno; vsa stvar se vrši dovolj daleč zunaj izven hiš. Vprašanje je samo, ali se vrag ne okrene bliže sem nad nas. Znanec na enem bližnjih dvorišč trdi, da se oddaljuje. To potrdi glas drugega sosedu z visokega balkona na levi. Mimo mojega ušesa tenko zabrenči: odprli smo bili okenska omrežja in komar je porabil priliko, da gre v sobo, vražji gost.

Globoki strel padajo še vedno z isto umerjenostjo, z isto doslednostjo in prameni drže rumeno liso, kakor v kleščih. Ali ne: zdaj se, jim je izvila. Kje je? . . . Pa so že za njo — evo je! . . . Toda, za boga, kaj pomeni to: ali ne pada nižje in nižje, komaj vidno, a vendar? . . . Nekdo tam doli ugovarja, ali večina — obenem čuje širi jezike — je mnenja, da pada. Ali bi bilo mogoče? . . . Že zdaj po komaj štirih, petih minutah? . . . Evo, in vendar: ni ga več, zašel je za goro . . . In vsi prameni lete vodoravno tja nekam za oni grič, da se mu odbijajo bledeobrobne konture iz črmine.

Ormenje je potihnilo, kakor na eno samo povelje. Še hip napete tišine. Toda zdaj, zdaj: iz daljav tam doli sem in bliže in bliže, iz sto in sto človeških grl, močnejše in močnejše, kakor orkani: »Hura, hura,

hural!« Čez vse griče že se je razlilo, leže že po našem holmcu gor, že je tu, že je nas vse zagnilo . . . Ali je mogoče? . . . Ali niso samo sanje? . . . Torej se take stvari le dogajajo? . . .

In vendar menda nihče prav ne verjame. Vse je zopet potihnilo, plaho se porazgubilo. Hreščé glas ne daleč pod nami neke bi rad spet dvignil vslike iz globin tišine, a ostane sam . . .

Počasi se zopet zapirajo vrata in okna. Nazadnje, ali so ga ali ga niso, — vsekakor je šla nevarnost zopet enkrat mimo, že tretjič. In nazadnje imajo morda vendarle oni prav, ki trde, da je pri nas še najbolj varno. Kakor jež: igle navzgor, navzdol in na vseh sto strani, — pa zgrabi, če moreš, brate! . . .

A onega komarja bo treba pokati s svečo . . . Seveda je že na svojem mestu: nad posteljo naše zaspanke. Ali ker ima še vedno rjuho potegneno čez glavo, mora stric počakati, da se mala razgali. Evo ti svečo: cek! in že je na svečnikovem podstavku. Potem pogledamo še uro: ravno polnoči. In zdaj se človek zadovoljno spravi spat in še filozofsko pomisli, da ni samo vrabec v roki bolji nego golob na strehi, nego tudi tak komar v sobi veliko bolj neprijeten od zrakoplova, ki v za nas najneugodnejšem slučaju jadra tedaj infectis rebus zopet proti domu.

Ampak ni jadrat. Drugi dan ob devetih smo si ga ogledali. Ležal je zunaj na morju tik ob obrežju, ves svetel, kakor iz čistega srebra, prvi konec visoko gori v blesteče solnce, kipeč, zadnji komaj malo iz vode, sredi prelomljena pod površino . . .

In ob desetih so ga že vlekli mimo nas. Spreddaj počasi in svečano ob slovesnem grmenju pozdravnih topov dva torpedna čolna, — dva črna vranca z visokim črnim, daleč za njima vihrajočim nakitom na glavah, — zadaj svetla kovinska krsta . . . In v njej toliko ponosnih sanj in nad onih, pred katerimi je bil nedavno veličastno splaval v zrak ta njih novi ponos . . . Sic transit gloria . . .

In po isti, prav po isti poti gre, ki je šel po njej ravno tako počasi in slovesno nred dobrim letom spreved Moža in Žene, katerima zdaj svetovna zgodovina postavlja najslinjši spomenik, kar jih je kdaj videl svet in ki bodo piramide proti njemu, kakor kupčki kamenja . . . In tudi ta mrlji, ki gre zdaj mimo, je eden drobcev v tem velikanskem spomeniku . . .

Irredentizem v Gorici.

I.

Irredentisti so šli že pred izbruhom vojne z Italijo tja čez mejo. V Gorici se je pripovedovalo mnogo, kako so si znali pomagati ven iz države, katero so tako sovražili, v kateri pa so vendar tako dobro živeli. Eden je šel čez Matajur, drugi je dobil pri Krmini pot tja čez, tretjemu se je posrečilo na dnu večjega ribiškega čolna prispeti na tla blažene Italije. Kak mladenič je smuknil preko črnožoltih menikov preoblečen v žensko obleko. V Italiji so razvijali irredentisti živahno gibanje za vojno. Kjerkoli so bili shodi za vojno ali proti vojni, povsodi je bilo poleg polno irredentistov iz primorskih dežel in kakor so nam pričala sproti dohajajoča poročila, so bili izredno agilni prav gorški irredentisti. Čim manj italijanske krvi je bilo v takem »neodrešencu« (za »odrešene« bi se smatrali še le potem, ako bi Italija zasedla Primorje), tem bolj glasen je bil v Italiji, tem bolj je hrepenel po vojni in klical po »odrešenju«. Včasih kakemu takemu kričaču sreča ni bila posebno mila, v Benetkah so bili nekega takega »neodrešenca« na nekem shodu zoper vojno premikastili, da je imel dovolj, ali drugače pa so imeli besedo in opravljali so razne posele, službe »domovini« in delujoč na »odrešenje primorskih italijanskih dežel«. Tisti slavni gorški Březina je hodil okoli tudi med beneškimi Slovenci in jih hujskal proti Avstriji, Špacapan iz Gorice in drugi so služili po kolodvorih kot vohuni, češ, ako bi prišel kdo iz Avstrije sem čez in bi hotel morda tam kaj poizvedovati, kar bi oni imeli za vohunstvo, ali da bi prišli kakega človeka, četudi nedolžnega, ki pa bi bil po njihovem mnenju nevaren Italiji že zato, ker ga oni dobro poznajo, da ni bil naklonjen težnjam take vrste, kakršne so gojili irredentisti. Najbrže pa je bil ves ta vohunski posel primorskih irredentistov čisto nepotreben in brezuspešen . . .

Radi takih ljudi pa smo Slovenci v Gorici neizmerno trpeli. Irredentisti so bili oni nevarni italijanski indidui, ki so v svojih konventiklirih snovali načrte proti Slovincem, pi-

sali po svojih listih hujskajoče članke proti nam, prirejali demonstracije, oboroženi s kamenjem in okovanimi palicami, prirejali veselice doma in na deželi, včasih bolj skrito, včasih bolj očitno irredentističnega značaja, in delali izlete v Italijo; v ta namen so služila razna športna in izobraževalna društva. Taka imena so nosila društva, ali ves šport in izobraževanje sta obstojala v kričanju »evviva l' Italia!« onstran meje na varnem, in »abbasso l' Austria!«, ali zvečer ali po noči, polni »limfe« in svetega navdušenja, so se vračali v domove v državo, katero so tam na oni strani tako iz srca preklinjali. In če je poklicana oblast včasih malce bliže stopila njihovu početu, jo, kak krik in vik je nastal! Ako se je čutil takle irredentist kaj zadetega ali da mu celo kaj preti, to je bilo govora in pisanja o zatiranju Italijanov in iz gorških in tržaških irredentističnih listov je odmevalo ogorčenje po listih v Benetkah, v Milanu in Rimu. Irredentizmu v Gorici je bilo dobro poslano in razvijal se je lepo dalje in zajemal vedno več Italijanov iz vseh slojev. Resnici na ljubo moramo reči, da je bilo vedno Italijanov, ki so čutili potišeno avstrijsko, ki vršijo sedaj svojo dolžnost na bojnih poljih, ali niso čutili potrebe, pobegniti iz države. Izčiščeno je italijanstvo Gorice kakor drugih delov Primorja, eni so šli, drugi so ostali.

Bili so časi v Gorici, ko so prav v miru živeli med seboj Italijani in Slovenci in kazalo je, da se bodo mirno razvijali eni poleg drugih. Prepričani smo, da ako bi se bili nadaljevali oni časi, bi bili živeli tudi v zadnjem času eni in drugi mirno v dobrodnejem tekmovanju za razvitek in napredek v mestu, ali buknila je na dan iskra irredentizma, kateremu je bilo osrednje ognjišče v Trstu, nastalo je narodno sovraštvo, demonstracije, gonja, ki je prinesla Gorici obilo gorja in škode. Gonja je šla tako daleč, da na primer niti nedolžnega moškega učiteljskega niso hoteli pustiti v mesto, stotina mladih dijakov naj bi bila že tako nevarna italijanskemu značaju mesta, ali pred leti, ko ni bilo še te ostudne gonje, ki je onečalašala Gorico, se je takratni župan gorški dr. Mavrovič potegoval za to, da bi prišlo slovensko in moško učiteljske v Gorico. Toda takrat je bilo vrženo po nemilih usodnikih v Koper v nesrečo učiteljsva in ljudske šole.

Irredentisti v Gorici so radi živeli od Slovencev, kadar se je šlo za »afarje«, takrat so govorili pridno in lepo slovensko, kadar pa je bilo kupčije konec in se je irredentist okoristil, potem je bil Slovenec »ščavo maledetto«, s katerim ne sede italijanski gospod skupaj k mizi. Cele dneve, zlasti tržne, se ni slišalo drugega okoli »boteg«, kot slovenskega jezika in istotako po gostinlah, ko pa so odšli Slovenci iz okolice, potem jim je zrasel greben, polni slovenskega denarja so se zvečer vinjeni znašali nad mestnimi Slovenci, ki so jih srečevali na ulici. Malo bolj znan Slovenec ni bil nobeden varen pred njimi, vsaj ozmerjali so mirnega slovenskega pasanta s »ščavom«, če ga že niso dejansko napadli. Kdor je kdaj živel v Gorici kaj časa, nam to rad potrdi. Vse to za Italijane tako nečastno početje so vodili irredentisti, ki so sedaj odšli. Boj Slovincem, Slovence uničiti in Gorico priklopiti Italiji. Da bi bilo to priklopljenje tem lažje in tem bolj upravičeno, so hoteli vse Slovence poitalijančiti. Ali to se jim je temeljito izjalovilo. Slovenci na Gorškem smo vstajali in vstali in kazali vedno očitneje, da je prazno tisto kričanje irredentistov, da je Gorško-Gradišanska italijanska dežela; pokazali smo, da mi tvorimo ogromno večino prebivalstva v deželi in da tudi Gorica iz daleka ni tako italijanska, kakor se deržejo irredentistična grla. Pribijamo nova trdo resnico, da je Gorica štela 26.000 civilnega prebivalstva; med temi je izkazanih 12.000 Italijanov, Slovencev se po vsej pravici sme šteti tudi 12.000, drugo so bili Nemci in druge narodnosti, ali mi Slovenci smo Slovenci, od tistih 12.000 Italijanov pa jih je komaj 2000 pravih Italijanov, vsi ostali so slovenskega pokolenja in po žilah skoro vseh irredentistov teče žal slovenska kri.

Vesti iz primorskih dežel.

Goriška ljudska posojilnica posluje sedaj začasno pri »Zvezi slovenskih zadrug« v Ljubljani, Janez Trdinova ulica 11., kamor naj se obračajo interesentje pisмено ali ustmeno.

Umrl je v Ljubljani Alojzij Ziani, lastnik pogrebnega zavoda v Gorici. Star je bil 55 let. Zadel ga je kap.

Samomor goriškega begunca. V St. Vidu pri Zatični se je ustrelil okoli 20 let stari trgovski pomočnik Batič, begunec z Goriškega, ba je radi nesrečne ljubezni.

Obsodbe radi navijanja cen v Trstu. Uršula Sirk je kupila meseca junija 6303 kg krompirja po 25 kron kvintal. Prodajala ga je večji del po 40 kron kvintal. Sodišče jo je radi navijanja cen obsodilo na 2 tedna zapora in 50 kron globe. Mlekarica Marija Oblak iz Dekanov v Istri je kupovala doma po 28 vinarjev liter, prodajala pa je mleko v Trstu po 52 vinarjev liter. Tako je delala cel mesec april. Obsojena je na teden dni zapora. Romeo Stojkovič, trgovski pomočnik v Mavričevi trgovini v Istrski ulici, je prodajal kavo Santos po 3 K 44 vin. in 3 K 52 vin. kilogram, dasi je magistrat določil ceno 3 K 20 vinarjev kilogram. Obsojen je na 5 dni zapora.

Nabiranje darov za južno armado v Trstu. Dne 7. avgusta so nabirali v Trstu darove za južno armado. Nabralo se je v denarju 1104 K, potem v naravnih darovih 22.800 cigaret, 707 paketov tobaka, 2700 cigar, 10 pip, 225 steklenic mimeralne vode, 344 steklenic konjaka in še drugih reči.

Za begunce iz Gorice in Soške doline. Skupni znesek, došel namestništvu za begunce iz Gorice in Soške doline znaša darov 82.389 K 30 vin.

St. Andraž pri Gorici, ta lepa, bogata vas, kjer rasejo šparglji, najboljši krompir, kjer zelenjava prinaša kmetu velike dobičke, kjer je polje tako rodovitno in tako lepo obdelano, kakor nikjer drugod v Gorški, ta lepa vas je razdejana in prazna. Poročali smo že, da so granate poškovale hiše in cerkve. K onemu poročilu dodajemo, da je vrh cerkvenega stolpa obditi, spodnji del je nagnjen na stran, hiše okoli več ali manj posute, posebno je razdejana dobro znana Lutmanova hiša poleg cerkve.

Iz vlaka je padel pri Gvardeli 15letni deček Ferucij Prezelj iz Gorice, ki se je selil s svojim stricem iz Gorice v Trst. Deček je precej poškovdan ali ne smrtnonevarno.

Potres v Zadru. V Zadru so čutili v nedeljo popoldne ob tri četrt na 2. precej močan potres.

Smrt med begunci. Poročajo nam: Na dan 5. avgusta sta umrla brat in sestra v kraju Krolendorf na Dolenjem Avstrijskem, begunca iz Dola na Gorškem. Doljanska dekleta: Marija Pahor, Marija Boneta, Viktorija Boneta, Almira Vižintin, Rozalija Vižintin, Rozalija Frandolič, Antonija Ferletič, Tilja Krilec so ju nesla na pokopališče in druge male deklice so ju spremljale. Na pokopališču so dekleta zapele pokojnima v slovo, da so solze polile oči vseh. Naj počivata v miru v tuji zemlji!

Dnevne vesti.

— Cesar je sprejel v ponedeljek hrvatskega bana barona Skerlecza v posebni avdienci.

— Odlikovan. Na severnem bojišču je bil odlikovan z veliko srebrno kolajno gospod kapelnik in rezervni praporščak gospod Makso Unger. Hkratu je bil imenovan rezervnim poročnikom. Srebrno si je dobil pri nekem napadu na sovražne pozicije.

— Odlikovani slovenski vojaki. Zlato zaslužno svetinjo s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil višji poslovodja 1. razreda Feliks Cotič. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. razreda je dobil pešec 3. črnovojniškega polka Ivan Zerjav. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: stražmojster 5. dragonškega polka Avgust Šosterič, kanonirja 3. topničarskega polka Viljem Sovadin in Josip Stoklasa, višji ognjičar 1. havbične divizije Henrik Smolan, diviz. trobentač 3. topničarskega polka Karol Košir, saper 2. sap. bataljona Karol Kaša, četovodja 3. pijon. bataljona Josip Gregorec in desetenik 3. pijon. bataljona Franc Jančar. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: desetenik Ivan Babič ter infanteristi Anton Anderlička, Ferdinand Mirtič, Anton Širgelj, Juri Planinšek in Anton Steničar, vsi 27. pešpolka; desetenika Domink Kotnik in Albert Prislant ter infanteristi Ciril Golob, Franc Korošec, Ivan Lojen, Ivan Orel, vsi 87. pešpolka; korporal Anton Miklič, predmojster Ludovik Pesjak in Adolf Pušnik, kanonirja Franc Straus in Miha Zamida, vsi 7. topn. polka; nadognjičar Lorenc Stipanič, četovodja Ernest Markovec, korporal Tomaž Maršič, predmojstri Ivan Kučera, Josip Rovpec in Miha Salajka ter kanonirji Avgust Pavlič, Ferdinand Reznik, Franc Šeber in Josip Skalnik, vsi 6. topn. polka; lovca 8. lovškega bataljona Matija Ogris in Jos. Razpotnik.

— General Borojevič. Odlični hrvatski slikar profesor Oton Iveković karakterizira generala Borojeviča: Borojevič je jako miren, hladnokrven, marljiv človek, ki vsa dela izvršuje z nenavadno lahkoto,

kar najbolj dokazuje njegove velike sposobnosti. Dober poznavalec našega naroda, posebno Graničarjev, bi videl takoj, v Borojeviču naše gore list, tudi če bi ga ne čul, kako izvrstno govori hrvatsko in kako ponosno, z energičnimi potezami piše na koncu svojega priimka oni karakteristični hrvatski »č«. Ponaša se s svojim milim hrvatskim narodom, posebno z Graničarji in to kaže Borojevič povsod. Tako n. pr. morajo pri vseh slavnostih, kjer je vojaška glasba, najprej odigrati cesarsko himno, a takoj za tem hrvatsko himno »Lepa naša domovina«. Poleg drugih skladb, ki se igrajo ob takih povodih, mora biti tudi hrvatskih, posebno pa kak venec narodnih pesmi.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil magistratni sluga Anton Švigelj. Nahaja se v Vladimirskem guberniji Dosetnik. Piše, da je zdrav ter da se mu še dosti dobro godi. Dopisnico je bil oddal 5. julija 1915.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Ivan Boštjančič svojim staršem na Vel. Bukovico št. 28 pri Ilirski Bistrici. Vjet je bil med posadko v Przemyslu in se nahaja sedaj v Skobelevu, v moskovski guberniji. Piše med drugim, da je zdrav in da težko pričakuje prihoda domov.

— Iz vojnega vjetništva. France Križman piše v Bukovje pri Postojni: ...Lačen nisem, prost sem tudi in grem, če hočem, lahko v mesto in med ljudi. Prestali smo precej. V dveh mesecih nisem enkrat pod streho spal, ampak ležali smo po jarkih v blatu, snegu in mrazu. Tukaj vjamem vsak dan kakšen krajcar, ko bolnike brijem in strižem. Sam Bog mi je dal, da sem si ohranil skarje in brivce, ki sta mi tukaj v veliko korist. Ljudi in njih nature vam ne morem tu natančneje popisati. So sploh dobri ljudje, in sem se jih tako privadil, da se pogovarjam z njimi kakor z domačini.

Vsak vojni vjetnik ima 3 ali 4 bolničke, da jim streže. To je moje delo sedaj. V Črni gori, dne 14. maja 1915. — Jožef Zajec piše iz vojnega vjetništva na Ruskem: ...Kar se mene tiče, se mi zmeraj enako godi, samo noga me je začela zopet boleti, je bil še kosček pločevine notri pri kosti. Zdravnik mi ga je zdaj ven vzel. Čeli se mi dobro. Tu je še (4. maja) huda zima, pada vsak dan sneg, pri vas mora pa že toplo biti. Prijateljski pozdravi! — Angel Čušin, primorski Slovenec, je sporočil svojemu sorodniku v Selcih, pošta Breginj, v Soški dolini: ...Meni je dobro tukaj v ruski deželi. Delam pri kmetih. Vse bi še bilo, samo dolgčas mi je po domačem kraju. Z Bogom! V Rusiji, dne 2. junija 1915. — Štajerski Slovenec France Pušnik se je oglasil po daljši dobi svoji ženi Tereziji, ki biva v Vuzenici ob Dravi. Piše: ...in ti natančnam, da se nahajam v vojnem vjetništvu v daljni ruski deželi in sem zdrav. Pozdrav iz Azije. V Skobelevu dne 16. maja 1915. — Gospa M. S. v Krškem je prejela od svojega brata, sedaj vojnega vjetnika v Sibiriji, pismo, ki se glasi med drugim: ...natančnam ti, da sem zdrav tu v Tomsku. Mesto šteje čez 100.000 prebivalcev. Vročina neznanost. Sprejmi srčne pozdrave od svojega brata Karla. V Tomsku, dne 13. julija 1915. — Ljubljancin Fr. G. piše iz Novo Nikolajevske prijatelju v Ljubljani: ...Tu je jako vroče. Dovoljeno nam je, kopati se enkrat na teden v Obu. Ob je sibirski veletok z največjim poročem v celi Aziji. Izvira v Altaju ob rusko-kitajski meji in se izliva v Severno ledeno morje. Preteče počez celo Sibirijo in meri 5220 km. (Donava 2850 km.) V svojem spodnjem teku znaša njegova širina, kadar naraste, čez 40 kilometrov. Ob je plovna reka in je v tem oziru velikega pomena za Sibirijo, ki ima samo eno železnico. Znano je bogastvo rib v Obu kakor sploh v vseh sibirskih rekah. — Feliks Merhar je sporočil prijatelju v Ljubljani, da se nahaja v ruskem vojnem vjetništvu v Taškentu v Srednji Aziji. Pravi, da je zdrav in da se mu dobro godi. Dopisnica je bila oddana v Taškentu dne 21. aprila t. l. in je prišla pred par dnevi v Ljubljano.

— Za zgradbo čolnov — potapljačev so pri ljubljanski podružnici Avstrijskega mornariškega društva darovali: višji medicinski svetnik in primarij dež. bolnice v Ljubljani dr. Emil Bock 100 K; brata Pollak v Ljubljani 100 K; brata Moskovski v Ljubljani 50 K; poštni svetnik v Trstu Franc Hummel, sedaj v Ljubljani 10 K; župnik Josip Potokar v Trzinu 10 K; višji poštni oficijal A. Vernik v Ljubljani 5 K; višji poštni kontrolor J. Junz v Ljubljani 2 K.

— Za oslepele vojake. Klementina Vukšinič je dobila za oslepele vojake od učenka Marije Gangl in Romane Fleischman v Metliki nabrane sledeče darove: Jospina Skušek 5 kron, Amalija Morela 1 K, Marija Novak 1 K, Franja Gerbec 1 K, Ana Požek 1 K, Marija Marn 1 K, J. Rubida 20 vin., A. Stupar 40 vin., Mar-

jeta Brožič 20 v, Ana Suša 20 v, Mici Wacha 1 K, M. Trampuš 1 K, Anton Jelen 10 v, Jože Fleischman 60 vin., Anton Barbič 4 K, Otmar Sturm 1 K, K. Govanec 1 K, J. Salloker 60 v, J. Gangl 1 K, E. Gangl 1 krono, Ferdo Habjan 1 K 20 v, Jerab A. 50 v, Andrej Pance 1 K, M. Zumer 1 K, F. Kopinič 60 v, P. Rajkovič 40 v, Grad 10 v, Fani Wiedenig 1 K, Hrehorič 60 v, J. Počivavšek 40 v, Klementina Vukšinič 1 K, Marijeta Dovgan 1 K, Meta Golobič 1 K, Katarina Slanc 1 K, Katarina Bajuk 1 K, Julijana Tanzig 1 K, Leopoldina Jutraš 1 K, Mimica Brodarič 1 K, Jospina Papič 1 K, J. Podlesnik 50 v, Gustav Hönigman 1 K, J. Znidaršič 1 K, J. Hafner 40 vin., J. Medved 2 K, Meta Kovarčič 60 v, J. Pezdirc 50 v, F. Mihelčič 50 v, Prus Anton 1 K, Jurjevčič M. 40 v, Angela Bračič 1 K, F. Golob 60 v, V. Baldasini 60 v, Agata Makar 2 K, Prus Marija 50 v, J. Podgornik 1 K, Fleischman F. 1 K, Mikoly 1 K, Barle Berta 1 K, J. Weibl 2 K, G. Kamenšek 1 K, Kat. Guštin 1 K, Fani Logar 1 K, Marica Mucha 1 K, Justina Fux 1 K, Stanka Guštin 1 K, Franz Marta 1 K, Anica Bajec 1 K, Terezija Fux 1 K, Perdan Regina 2 K, T. Grašič 1 krono, Helena Saler 1 K, M. Gobrovšek 1 K, Vilna Predalič 1 K, Katarina Petrič 1 K, Franja Veselič 1 K, Regina Bano 1 K, Franciška Mežnaršič 1 K, Ana Weibl 1 K, J. Slanc 1 K, J. Novak 1 K, Amalija Požek 1 K, Pavla Weiss 1 K, J. Kopinič 1 K, Zorman J. 40 v, Marija Dorgan 1 K, Katarina Judnič 1 K, Mara Kozjan 1 K, skupaj 85 K 10 v.

— Mati desetih sinov vojakov. Darovali so za vdovo A. Drolc najprvo nabranih 160 K: dr. Aleksander Spitzmüller, ravnatelj kreditne banke, 100 K; Neimovanov vojak 20 K; »F. in M.« 20 K; grof Coronini-Cronberg 20 K.

— Dvajset vagonov za južno-zapadno fronto je odšlo dne 10. avgusta iz Gradca. Trije vagoni se odpeljejo te dni. Darovi obstoje iz cigaret, cigar, jestvin, obleke itd. Cigaret je 3.394.700, cigar 110.876, turškega tobaka 100.000 paketov.

— »Još Hrvatska ni propala.« Včeraj so v neki tukajšnji vojaški bolnišnici operirali težko ranjenega hrvatskega junaka. Operacija, ki je trajala pol ure, je končala s tem, da je zdravnik potegnil vojaku iz stegna velik kos granate. Hrvatski junak je pretrpel operacijo čisto mirno in iz operacijske sobe je odšel pojoč: »Još Hrvatska ni propala.«

— Požrtvovalnost naših deklet. V št. 174. našega lista smo priobčili dopis pod tem naslovom. Opozarja se nas, da se je vrnila v dotično poročilo napaka. Igre niso priredila sevniška, temveč semiška dekleta.

— Ranjenci vojaške bolnišnice v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani se tem potom gosp. I. Fortuni, veleposelniku in trgovcu v Zatični na Dolenskem, prav lepo zahvaljujejo za jabolka, poslana jim po blag. gospe Minki Ogorelec iz Ljubljane. Bog daj še obilo takih dobrotnikov!

— Kdo kaj vé o rodbini Fran pl. Reya — starši in dve hčerki, Elvira in Milka — iz Števerjana pri Gorici? Ubegli so od doma ob izbruhu vojne z Italijo, a do zdaj še ni ostalih njih svojcem, niti meni ničesar znano o njih. Prosim, komur je kaj znano o njih, da mi sporoči proti eventualni odškodnini na naslov: Matko Penko, p. Torre, Istra.

— Kdor ve kaj. Rodbina Trebše je začetkom vojne zapustila Serpenico št. 97. Mož ne ve, kje je žena z dvema otrokoma, žena ne ve, kje je mož. Može naslov je: Ivan Trebše, F. J. B. 7, M. G. A., vojna pošta 73.

— Visokošolska vest. Ministerjalni koncipist v ministrskem predsedstvu dr. L. Pitamic je postal privatni docent za splošno in avstrijsko državno pravo na dunajskem vnanjstvenem inštitutu.

— Radi mlekaric, ki odpovedujejo strankam mleko se vsak dan čujejo večje prikožbe. Matere kar jokajo, ker ostajajo otroci brez mleka. Menda mlekarne vse mleko od mlekaric na debelo pokupijo. S prodajo mleka se tudi ugnezuje oderuška

špekulacija, ki hoče navijati cene. Vsemu temu je mestni magistrat že na sledu. Vsi prizadei naj se oglašijo prihodnje dni v mestnem tržnem uradu (prilije, nasproti mestne posredovalnice). Zlasti naj se v tem uradu naznanijo imena vseh mlekaric, ki so doslej iz kateregakoli vzroka opustile dovažanje mleka.

— Čebulo bo mestni magistrat v kratkem dobil v večji množini, da jo bo mogel občinstvu na drobno in debelo prodajati.

Županstva pozor! C. kr. namestništvo v Brnu je preklalo postopaka Antona Schneiderja, roj. 1883. v Moravskem Alstadtu, ter tjejak pristojnega. Navedenec je dninar, daje se pa za knjigovega. Namestništvo v Lincu je pa preklalo Karola Hafnerja roj. 18. maja 1884 v Lincu in tjejak pristojnega. Navedenec je bil hišni posestnik, a je svoje hišo lahkomišljeno zapravil. Oba se potepata po svetu in izvabljata pri županstvih na račun svojih domovnih občin denarne podpore. Kjer bi se utegnili še pojaviti, naj se z njima postopa po odgonskih predpisih.

Od Nove cerkve pri Celju. V Hrenovi je padel 31. julija kmet Janez Meier pri skladanju snopla s kozolca in si je zlomil tilnik. Bil je pri priči mrtev.

Iz Bizeljskega poročajo, da je nekatere bizeljske vinske vrhe te dni obiskala toča in napravila nekaj škode. Vinogradi izvrstno kažejo in je upati, da bo letošnja ugodna vinska letina Bizeljsancem vendar enkrat poplačala trud z vinogradi.

S Polzele v Sav. dol. nam pišejo: Ker Prymova tovarna stoji, so zaprti tudi strugo, po kateri je dobivala tovarna svojo vodno silo. Struga je sedaj suha — in bližnji posestniki so prišli v veliko zadrego, ker nimajo vode. Vsahnili so namreč tudi vodnjaki. Kakor slišimo, namerava celjsko okrajno glavarstvo po uradnih inženirjih dati preiskati vodne razmere na Polzele. Nekaj se mora zgoditi, pomanjkanje vode je za ljudstvo velika kalamiteta.

Maribor. (Meteorji.) Letošnji dnevi avgusta nudijo tu redko prikazen na gosto se pojavljajočih meteorjev, ki se pojavljajo noč za nočjo v velikem številu. Vsi so po obliki, v prerezu, veliki — za oko — 20 do 60 in celo 70 cm, izredno svetli ter precej nizkega poleta. Ni treba dosti iskati in zlasti med 10. in 12. uro ponoči jih je čisto videti na vzhodnem nebu. Pojavljajo pa se tudi v prvem mraku in videti jih je že bilo kmalu po 7. uri, torej še pri dnevu svetlobe. Kaj takega, tako nagosto, še tu ni bilo videti.

Zopet izreden prirodni pojav. Iz Maribora. V noči dne 3. t. m. je letel preko zapadni del mesta ob 11. uri 44 min. krasen, izredno velik meteor, ki je za dobro minuto učinkoval svetlobno kakor bi bil nenadoma mesec z vso močjo posvetil. Letel je meteor v smeri sever-jug, pričeni nad meljskim gričevjem in končaviši za Pohorjem v smeri nad graščino »Haus am Bachern«. Svetlobni trak, ki ga je bilo videti za meteorjem, je imel najmanj tri kilometre vidne zračne daljine. Barva meteorja, svetlobna, je bila srebrnobelesna — modra, slično kakor pri vžgani magneziji, svetloba končnega »rep« rdečkasta. Meteorov plamen je obločil vse Melje, Dravo, Pobrežje in vso Tezno. Pripomnimo še, da je kratko pred tem ponehalo deževati in je bilo nočno nebo še malone docela oblačno. Višina meteorovega poleta ni mogla biti kaj posebna in lahko, da je meteor ali padel v Pohorskih nižjih hribih, ali pa, da se je razletel. Dobro bi bilo, opozoriti naše ljudstvo v teh krajih, da naj pazi na event. najdeno, moč vžgano kamnenje in, da se naj take slučaje naznani.

Maribor. (Naše poštnere zmere.) Marsikakšno pošto specialiteto smo v teh časih doživeli, nikoli pa še ne, da bi hodilo ekspresno pismo iz Slov. Bistrice pri Mariboru, v Maribor 7 dni. Vojaška oblast je uvedla, da odpomore prejšnjemu pošto-prometnemu nedostatku, posebno cenzuro in postavila veliko število cenzorjev, samo, da ne nastanejo zaostanki. Kar si prizadeva erar na eni strani odstraniti, to preprečujejo na drugi manjše pošče s tem, da pušča pošto osebo pisemsko pošto neprimerno dolgo ležati. Kakšne posledice vsled tega lahko nastanejo, si lahko vsakdo predstavlja sam. Ravno v gori označenem slučaju je šlo za res nujno denarno zadevo in ni izključeno, da bodo morda posledice za prizadete prav neprijetne. Sicer pa to delstvo še iz drugega vidika čudno kontrastira z razmerami drugodi. Tako n. pr. prihajajo pisma iz Trsta sem gori že drugi dan, ko so bila na pošto dana, torej redno, kakor svoj čas. Mislimo, da je v samolastnem interesu poštno uprave, da posveti takim slučajem

svojo pozornost in pozivljamo graško pošto ravnateljstvo naj poskrbi podrejenim poštnim uradom po deželi za primerni pouk.

Maribor. (K zadnjemu roparskemu umoru.) K zadnjemu roparskemu roparskemu umoru se nam še naknadno poroča: Sumnja, da je bil roparski morilec res bivši oficijant tukajšnjega okrajnega glavarstva in blviš urednik ptujskega »Stajerca«. Peitler, postaja vedno resnejša in točnejša. Na dan poskušene umora so se peljali po koroški progi Južne železnice Lavko, dva tukajšnja krčmarja in trgovca, gg. Vrečko in Tschare, ter Peitler. Pogovor se je sukal krog tega in onega in udeleževal se ga je tudi Peitler, a govoril je tako čudno in zmedeno, da so že takrat vsi računali z nenormalnostjo Peitlerjevega duha. V Mariboru so se ločili in v večernih urah se je zaznalo za zločin. O zločinu se je izvedelo naknadno še par podrobnosti. Ko je bil — v bližajoči se hudi uri — Lavko na poti med Kamnico pri Mariboru in Sv. Križem, je počil za njim strel. K sreči je imel Lavko na glavi trd plašč klobuk z zadel gor zaviti krajcem. Krogla je prestrelila krajce, na to rožo klobukovega traka in še usnjeni notranji klobukovi trak, ter seveda s tem zgubila polovico svoje prestrelne moči in se razležala ob kosti. Lavko je vsled močnega udara izgubil trenotno zavest in se zgrudil, ko pa ga je začel Peitler premetavati, da bi se polastil gotovine 1100 K, ki jo je imel pri sebi, se je zopet zavedel in planil kvišku ter pograbil težak kamen, da bi se z njim postavil napadalcu po robu. V tem se ga je lotil najbrže strah, vrgele je kamen proč in pod vplivom nagona, rešiti si življenje, je zbežal. Morilec, videvši, da žrtev nikakor ni mrtva, marveč da se mu hoče postaviti po robu, je istotako skočil v stran in pričel bežati proti bližnjemu gozdu. Ko se je Lavko za trenotek ozrl, je imel komaj še toliko prilike, si ogledati zunanost morilca in seveda se to le za trenotke, zdelo pa se mu je takoj, da je njemu znana oseba. Vlekel se je do mesta in za vedno ovadil, na kar so se pričele takoj najobsežnejše preiskave in poizvedovanja, toda doslej vse brezuspešno. Preiskave na domu Peitlerjevem (krajca namenoma ne imenujemo) so dognale več, zelo zmedeno pisanih listov, med njimi neko pismo, ki je prav slično oporoki. Iz vsega pa je razvidno, da je bil mož na nekaj pripravil, česar sicer ni točno izražal, kar ga je pa gotovo spravljalo v velik duševni nemir. Ker pravijo, da je bil tudi udan pijanci, je še bolj verjetno, da se ga je lotevala blaznost. Našli ga dosle še niso in skoro z gotovostjo se da računati, da je s samomorom končal svoje življenje.

Imamo tu zopet beležiti žalosten slučaj, ki najeklatantneje kaže, kam zavede človeka, po naravi bogato obdarjenega, sčasoma slaba tovaršija, v prvi vrsti pa morala gotovih krogov in družb našega Slovenskega Stajerja. Ruinirano je lastno življenje, ruiniran ves ugled, domačim, rodbini pa je pripravičena v takem slučaju žalost, ki jo gotovo nikdo ne more docela umeti.

Drobne novice s Stajerskega. Imenovan je za sekundarja v deželni bolnišnici v Ljubnem na Zg. Stajerskem dr. Vilko Marin. — Poročil se je v Mariboru orožniški stražmojster Jožef Merc z Vranskega z gospodično Jožeto Klančnik iz Prekopa. — Padel je na severnem bojišču kadet Maks Topolšek iz Konjic.

Smrtni telefon, velika Messtrova detektivna senzacija, koja se je včeraj prvič predvajala v »Kino-Ideali«, prekosi pač vse naše pričakovanje, tako da zamoremo trditi, da je to najboljša filmska slika, koja se je do sedaj v našem mestu videla. Smrtni telefon je skrajno originalno in z največjimi tehničnimi sredstvi nabavljeno umetniško delo, ki ima v predmet detektivno prigodbo; edino svoje vrste, in ki drži v napetosti vse naše čute in občutke. Vsebuje prizore, ki zahtevajo najboljšo od režiserja in igralca. Dejanje samo, ki je povsem dovršeno, so igrali vsi umetniki, med tem gospod Kaiser - Titz v glavni vlogi, prav po mojstrsko. Divna veselogra prve vrste je: cunke in čmet, ki vzbujata mnogo živahnosti. — Ako se je prikaže glavni igralec Ernest Lubitsch na odru se že začuje splošen smeh, ki se viša in viša, ko prideta še soigralca: Matray in gospa Vossova, tako da spravi ta detektivna vse gledalce v židano voljo, — ko hoče prekiniti eden drugega s svojim monologom. — Živahno priznanje je zadobila divna burka »Stričeva oporoka«, v kateri se je izvrstno igralo in zato dovolj smejal. Velezanimiva so predvajanja najnovjših posebnih posnetkov avstr. vojnega poročila, ki se pred-

stavljajo pod naslovom: Straža na Gardskem jezeru. Ta izborni spored se bo predvajal še danes in jutri.

Zrebanje razredne loterije. (III. razred, 1. dan.) 80.000 K je dobila št. 78.235, 30.000 K št. 31.473. Po 10.000 kron št. 8722, 73.264, 85.929, 5000 kron št. 105.161. Po 2000 K št. 5089, 6342, 12.980, 46.208, 77.009. Po 1000 K št. 13.518, 17.905, 18.369, 27.244, 40.088, 40.455, 52.339, 53.783, 57.701, 57.560, 76.970, 80.502, 80.586, 101.656. — Po 600 kron številke: 1237, 1483, 3246, 7075, 9931, 19.410, 19.692, 26.796, 36.043, 36.665, 40.118, 48.091, 54.034, 54.701, 55.012, 57.047, 57.122, 57.325, 67.418, 68.304, 69.214, 73.100, 81.832, 91.003, 94.603, 95.999, 96.315, 97.169, 104.549, 107.604, 107.807, 108.931.

Razne stvari.

* Čudna zvezda. V Lipovljanih na Hrvatskem opazujejo ljudje že nekaj noči na nebu čuden pojav: prikaže se zvezda takoj zvečer iz izhodne strani, prihaja bliže, ko dospe na sredo neba, pa naenkrat pade in izgine.

* Ruski vojni vjetnik Mr. rešil življenje. Neki gospod iz Gradca je lovil te dni ribe v velikem ribniku pri Feldbachu na Srednjem Stajerskem. Slučajno se mu prevrne čoln, v katerem je sedel in ker ni znal plavati, bi bil gotovo utonil, če bi ne bil skočil v vodo ruski vjetnik, ki je delal v bližini in ga potegnil iz vode.

* Ženski vpliv na politiko. Londonski list »Evening News« prijavlja zelo zanimiv članek o velikem vplivu, ki ga imajo angleške žene na svoje močje in zlasti ministrske soproge. Znano je, da nikjer ne igrajo ženske tako velike politične vloge, kakor na Angleškem. Seveda so to ženske najvišje izobrazbe. Za časa prejšnjega kralja Edvarda VII. je bilo javna tajnost, da so imele nekatere jako pametne in omikane dame naravnost odločilen vpliv na kralja in vlado. Tako hudo danes sicer ni več, resnica pa je, da se soproge nekaterih ministrov vztrajno bavijo s politiko sploh in tudi s podobnimi vprašanji. Tako ima ministrski predsednik Asquith ženo, ki ga po duševnih zmognostih daleč nadkriljuje. Asquith velja pri mnogih rojakih za največjega Angleža sedanje dobe, drugi pa pravijo, da ga lord Churchill, lord Haldane in Lloyd-George daleč nadkriljujejo. Dočim je torej javno mnenje glede Asquitha samega razdeljeno, je pa popolnoma edino glede njegove žene, da je namreč najpametnejša Angležinja, kar jih sploh živi, in priznava ves svet, da je res učena. Gospa Asquith komandira svojega moža na najlubeznijejši način, a dasi je Asquith jako hladen in preračunljiv človek, tega še sam ne zapazi. Žena lorda Churchilla ni tako učena, to se pravi, znanstveno izobrazena, kakor gospa Asquith, ima pa veliko znanja, razume šest jezikov, zasleduje vse važne javne pravde in politično literaturo, ter ima mnogo dela, da drži moža na vrvi, ker je lord Churchill jako nestanovitnen mož. Dostikrat pa ga ne more obvladati, ker je lord Churchill nagel in prekipevaloč značaj. Gospa Churchill je šele 30 let stara, a splošno mnenje je, da bi lahko sama vzela ministrske vaje v roke. Minister za kolonije Harcourt ima za ženo Amerikanko, hčer umrlega Pierponta Morgana. Ta mu je prinesla v zakon mnogo milijonov denarja in veliko izobrazbo, združeno z živim zanimanjem za javne stvari. Angleži sodijo, da je Harcourt eden največjih lenuhov, kar jih hodi po svetu in da sploh ne bi bil nikdar postal minister, če bi ga žena ne vodila, sodijo pa tudi, da se gospa Harcourt zato tako živo bavi s politikom, ker hoče svojega moža spraviti na mesto ministrskega predsednika. Med vsemi ministrskimi soprogi ima gospa Lloyd-George največ neposrednega vpliva na svojega moža. Prestala je z njim vse skrbi in vse boje, kar jih je moral izbolevati, predno je postal eden prvih mož britanskega imperija. Pomočnica mu je tudi sedaj. Nič se ne zmeni za to, da jo gledajo čez ramo dame visoke aristokracije, ki ne morejo pozabiti, da je bil Lloyd-George nekoč čisto naveden advokat. Mož in žena sta v prostih urah vedno skupaj in se posvetujeta o vseh vprašanih, s katerimi ima mož kot minister opraviti. V javnosti pa gospa Lloyd-George ne nastopa tako očitno, kakor prej imenovane ministrske soproge.

Gobe — namesto mesa.

(Konec.)

b) Golobice.

Golobice imajo popolnoma pravilno postavljene in zelo krhke lističe. Skoraj vsi lističi so enako dolgi, le tu pa tam se razcepi kateri do-

vilice ali je pa vstavljen kateri krajši, — ter se navadno komaj dotikajo beta. Nimajo nobenega »mleka«, ter nobenega obročka na betu.

Golobice so srednje velikosti, ter se nam kažejo v lepih živih barvah. Najdemo jih skoraj povsod v gozdu.

Le dve golobici ste **strupeni**. Nekatere so prav dobre, mnogo jih je pa **neuzitnih**. To spoznamo, če kosček zgrizemo. Ako nas peče na jeziku, tedaj gotovo ni dobra. Ako pa je ugodnega, ljubkega okusa, kakor po orehih, lešnikih ali mandeljnih, tedaj je užitna. Na vsak način so pa užitne vse golobice, če so njihovi lističi **lepe rumene barve**.

c) Sivke.

Sivke so sicer različnih barv, pa tudi tedaj so nekoliko **sivkasto** nadahnjene. Lističi so **mehki**, vpogljivi in prav na gosto nasajeni, ter se večkrat razcepijo v vilice, med katere so še krajši lističi vmeščeni, in so le nekoliko z betom zraščeni. Plodišča niso krhka kakor pri prejšnjih dveh skupinah ampak vdajna (vpogljiva).

Strupena ni nobena sivka. Le nekatere so zaradi **slabega vonja ali okusa neuzitne**; vse druge nam dajejo **prav dobro hrano**.

III. skup.: bodičaste glive ali ježevke.

Bodičaste so tiste glive, ki imajo na spodnji strani klobuka namesto cevč ali lističev **ločene** pa na gosto nasajene tanke **bodice** kakor jež.

Strupena ni nobena ježevka. Nekatere so neuzitne, ker so preveč zategle ali usnjaste; mehko in rahlo mečnate so pa prav okusne, posebno iste, ki imajo bele, sive ali rumene bodice pod klobukom. Iz njih se dela najboljša **gobja moka**.

IV. skup.: betičaste ali grmičaste glive.

Grmičaste ali **betičaste** glive so najbolj podobne brezlistnim grmom, ki imajo mnogo vej in vejic, na konceh pa navadno nekoliko odebelele **betice** ali **prsteca**, ki so prevlečeni s trosotvorno plastjo (plodovnico).

Vse **betičaste** glive so **užitne**, naj si bo katerekoli barve; **nobena ni neuzitna**.

Najboljše so seveda mlade, ker so bolj rahle; stare so pa že nekoliko zategle.

Mokre (v dežju brane), **sluzave** in **prestare** niso več užitne, ker ne prijaajo želeddu.

Dobre so za prikuho, še boljše za salato. Zvezane po dolgem na tanke režnje in deset minut v slani vodi kuhane in potem s kisom, oljem in poprom pripravljene dajo izborno jelo.

V. skup.: trebuhaste glive.

Trebuhaste glive so jajčaste, kroglaste ali hruškaste oblike in rastejo na tleh ali tudi na lesu. Mlado plodišče ima jedrnat mečo (sredino), godno (zrelo) je pa polno rjavkastega prahu (trosov).

Dokler je notranja meča **belá in jedrnata**, tako dolgo so užitne.

Neuzitne ali celo **strupene** so tiste, ki imajo **modrikasto** mečo.

Trebuhaste glive je treba le malo časa kuhati.

VI. skup.: jamičaste glive ali smrčki.

Smrčki (mavrohi) nimajo pravega klobuka, kakor druge glive, temveč mečnat, znotraj otel bet se zgornj malo razširi in se konča v okrogel ali jajčast, mečnat pa tudi otel, zunaj jamičasto grbav (smrček) ali nepravilno krpast in kodrast (hrček) klobuk, ki mu površimo pokriva plodna plast.

Vsi smrčki in hrčki so **užitni**. **Strupenega ni nobega**. Sveži smrčki in hrčki imajo sicer nekoliko strupene »helvella« — kiseline, zato jih je treba pred pripravljanjem **popariti** z vročo vodo, da se kiselina v njej raztopi; vodo vržemo potem proč.

Ker so to prve glive v spomladi, zato so nam tem ljubše.

Ako se ravnamo točno po teh navodilih, ni se nam treba bati, da bi se zastrupili z gobami ali glivami.

Ako k temu še pomislimo, **koliko ljudi se je že zastrupilo s pokvarjenim mesom, posebno s klobasami, ribami ali celo s kruhom**, v katerem je bila primešana moka strupenih rženih rožičkov ali ljulike, da so bili resnično »kruha pijani« t. j. omočni, — pa vendar se nobeden ne boji jesti **meso, klobase, ribe itd.**, zakaj bi se ravno pred gobami toliko bali! Manj se jih zastrupi z gobami kakor pa z mesom!

»Glej stvarnica vse ti ponudi, Le jemat' od nje ne zamudi!

Kako pripravljati gobe!

Gobe pripravljamo: sveže, suhe, gobjo moko, v kis vložene gobe in gobji izvleček.

Suhe gobe namakaj v vroči vodi 2—3 ure, da se napijejo in da iz-

gube neprijeten okus, pa izmenjaj vodo vsaj enkrat. Tako pripravljene gobe imajo skoraj tako dober okus kakor sveže.

Gobje moke lahko prideneš skoraj vsaki juhi, omaki in prikuhi, kar zelo povzdigne okus in tečnost jedi kakor »Maggi«.

Napraviš jo lahko iz vseh gob, ki se dajo sušiti, posebno pa še iz takih, ki bi bile drugače pretrde in prezategle. Posuši jih tako, da se kar drobe, in še tople stolči v drobno moko v možnarju, ali jih pa zmelji kakor kavo, pa spravi v steklenicah na suhem kraju.

Na isti način se rabi tudi **izvleček** (ekstrakt). Gobe razreži in kuhaj v lastnem soku, sok pa od časa do časa odlivaj v posebno posodo. Nazadnje prilij gobjem še malo vode ter še dobro prekuhaj. Ta sok odlij k prejšnjemu, gobe pa dobro stisni in ocedi, ocedek pa prilij prejšnjemu soku. Na vsak liter soka deni eno kavino žlico soli, in kuhaj tako dolgo, da dobiš gost sok kakor sirup. Ta sok spravi v malih steklenicah in **dobro** zaveži s pergamentnim papirjem.

Jedi pripravljene iz gob.

1. Juha, okisana ali brez kisa (na različne načine).

2. Omaka iz drobno sekljanih gob.

3. Prikuha (varivo) se da napraviti na različne načine, ena boljši od druge, ter **zelo tečna** jed.

4. Gobja salata iz surovih gob s kisom, oljem in poprom kakor krompirjeva salata.

5. Gobje cvrtje (izvrstnega okusa in zelo tečno).

6. Gobji pečenjak (kakor 5.)

7. Ocvrte gobe (kakor ocvrte piške, ali še boljše.)

8. Pečene gobe na ponvi ali na živem oglju. Bet odreži kakor pri ocvrtih, klobuk položi v ponvi (na oglju) na hrbet, potrosi nekoliko z drobno soljo, obloži okoli beta tanke režnje slanice, ali pa kosce surovega masla, ali smetane ali pa dobre-ga namiznega olja in peci 5—10 minut (kakor 5.) D. S.

Poprava. V prvem članku pri imenu »Rothmayer« zamenjam zadnje tri vrste — z onima dvema pri spodaj stoječi opombi.

Prosim, da slavna uredništva vseh slovenskih listov ponatisnejo ta članek, ker so tu navedena navodila popolnoma zanesljiva!

Nove naredbe za omejitev alkoholizma.

C. kr. deželni predsednik na Kranjskem je izdal z dnem 7. avgusta na povelje najvišjega poveljnika za južno - zahodno fronto nove odredbe za omejitev alkoholizma.

Točenje in nadrobna prodaja žganih opojnih pijač, kakor tudi trgovina z žganimi opojnimi pijačami na drobno v posodah, zaprtih po trgovskem običaju, je prepovedano ob nedeljah in praznikih in ob smajnih dneh skozi ves dan, sicer pa **pred 7. uro zjutraj in od 4. popoldne naprej**. Točarne za žganje morajo biti med tem časom zaprte.

Gostilničarskim in točilničarskim obrtnikom (gostilnicam in kavarnam, točilnicam kave i. dr.), kakor tudi trgovcem vsake vrste (trgovcem, prodajalcem delikates itd.) in drugim obrtnikom (slaščičarjem, destilaterjem i. dr.), ki imajo pravico za **točenje ali za nadrobno prodajo žganih opojnih pijač**, ali ki imajo pravico za **trgovino z žganimi opojnimi pijačami na drobno** v posodah, zaprtih po trgovskem običaju, je prepovedano ob nedeljah in praznikih in ob smajnih dneh skozi ves dan, sicer pa **pred 7. uro zjutraj in od 4. popoldne naprej**, točiti žgane opojne pijače, ali jih prodajati v zaprtih, ali nezaprtih posodah.

V teh prepovedanih časih je prepovedana **vsaka** oddaja žganih opojnih pijač **neposrednemu uživalcu**.

Trgovci na debelo ali izdelovalci smejo izvrševati samo že prej došla naročila obrtnikov, opravičenih za prodajo na drobno, ali za točenje. Toda tudi to se sme goditi le v prostorih, ki kupcem niso dostopni.

Tudi izven zgoraj omenjenih prepovedanih časov je vsekakor prepovedano, **oddajati** (točiti ali prodajati) **žgane opojne pijače** pripadnikom oborožene sile, civilnim osebam, ki so poklicane v vojno službo pri armadi, uslužbencem podjetij, ki so postavljena pod zakon o vojnih dajatvah, osebam, ki se podvržajo dolžnosti nabora ali prebiranja, in vojnim vjetnikom.

Pri vojnih železniških transportih nobene vrste, se ne smejo oddajati niti žgane opojne pijače, niti druge alkoholne pijače (vino, pivo, mošt itd.) Izjeme morejo nastopiti le na posebno zdravniško odredbo, ali z izrecnim dovoljenjem poveljnika transporta.

Ravnatoko je prepovedano oddajati žgane opojne pijače mladostnim pod 18. leti, pijancem iz navade, pijanim osebam, beračem, vlačugarjem, duševno manjvrednim ali nasilnim osebam. Tudi ni dovoljeno, da bi ostali pivci nepotrebno dolgo v žgarnjarnah.

Kolikor je oddaja ali prodaja opojnih pijač v obče dovoljena po teh določilih se sme vršiti le za gotov denar. Prepovedana je torej oddaja takih pijač na vero (kredit) kot zamena za živila ali na račun mezde.

Kot žgane opojne pijače v smislu tega ukaza je smatrati vse žgane opojne tekočine namenjene človeku v zavijanje, ki so primerne za pijačo z primesjo ali brez primesi (špirit, žganje, rozolja, rum, liker, itd.); pri tem je vse eno ali so napravljene s kuhanjem ali na kak drug način (z esencami ali drugimi surogati) in brez ozira na to, v kateri obliki se oddajajo.

Političnim oblasti I. instance je pridržana pravica, da izdado po krajevnih razmerah morebitne daljne predpise.

Vsako dejanje ali nehanje, ki ima namen, izogniti se v prejšnjih paragrafih izrečeni prepovedi (n. pr. posebno kupovanje žganja vojakom po posredovanju civilnih oseb), je prepovedano in se bo posebno ostro kaznovalo.

Prestopki tega ukaza se bodo kaznovali z globo 2—200 kron, ali s 6urnim do 14dnevnim zaporom, ali se bo pa **začasno zaprlo obrtolišče**, ali pa za **kazen odvzela obrtna pravica** na nedoločeni čas, ali pa za vedno.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Rdeč križ«: Notar Anton Carli iz Žužemberka 10 K, ad U 110/15, Milka Šlifer iz Selc pri Škofji Loki 3 K in odvetnik dr. M. Pirc v Ljubljani 20 K, plačala: gosp. Ivan Jug, nadspredvodnik južne želez. v Spodnji Šiški in g. France Sprogar, spredvodnik južne želez. v Spodnji Šiški, ker jim je njegova klijentinja ga. Josipini Kralj spredvodnikova so-proga v Spodnji Šiški odpustila in od tožbe odstopila. Skupaj 33 K.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: V gostilni Ausenik v Begunjah na Gorenjskem nabrala gospica Fanica Ausenik 14 K od vojakov Slovencev in Hrvatov.

Srčna hvala!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 3002 Sredn. i. račni tisk 736 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	735.1	29.4	sl. j. zah.	del. oblak.
"	9. zv.	735.6	22.7	brezv. vetr.	oblačno.
11.	7. zj.	736.7	20.0	sl. svzh.	del. oblak.

Srednja večerajšna temperatura 23.4°, norm. 19.3°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Prazne steklenice

od rogaške kisle vode z zaboji vred **kupi v vsaki množini**

Rastlinska destilacija „JELEN“

Anton Jelenec, Logatec.

1956

Trgovski pomočnik

po dovršeni učni dobi, mlad, vojaštine prost, mogoče nemščine zmožen

ali učenec,

ki je bil že vsaj eno leto v trgovini **se sprejme pri** 1953

Peter Lassnik, Ljubljana.

Več

natakaric

donašak za I. in II. razred kolodvorske restavracije St. Peter na Krasi, **dobi takoj dobro službo**. Pogoj: srednja starost, izvežbanost v stroki in eleganten nastop. Temeljito opremljene ponudbe s sliko in spricvali je nasloviti naravnost na:

Mat. Dolničar,

kolodvorski restavrater v St. Petru na Kr.

Svarilo.

Svarim vsakogar, da moji hčeri Ivani ne da na moje ime ničesar ne v denarju ne na upanje, ker jaz nisem plačnik zanjo. 1962

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1915.

Andrej Senegačnik.

Kontoristinja

z večletno prakso, zmožna stenografije, strojepisja in sploh vseh pisarniških del, **se takoj sprejme** z dobro plačo v razpošiljalni trgovini 1923

R. Stermecki, — Celje.

Bišnica

1918

oženjena, vajena hišnih del **se sprejme takoj**. Zglasiti se je na **Bleiwelsovi cesti št. 18**, I. nadst. od 2.—4. pop.

Sprejme se takoj priprosta in zanesljiva, nad 20 let stara 1951

gospodična

s trgovskim tečajem v glavno zalogo tobaka v manjšem mestu na Kranjskem. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe je poslati do 25. 8. na upr. »Sl. Nar«.

Ena eventuelno dve 1948

meblirani sobi

s porabo kuhinje, **se oddaste takoj**. Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Išče se za **takojšen vstop**

brivski pomočnik

ker odidem k vojakom. 1955

Hinko Dolenc, Poljanska c. 51, Ljubljana.

„Modra miška“

ali

„Razposajena Frici“

II. del.

4 dejanja.

Popolnoma samostojna najnovejša burka. — Slavna Magda Lessing v najkomičnejših zapletljivih. — Nebrzdana razposajenost Magde Lessing — razvedrilo za vsakega.

Poleg tega še več drugih prvovrstnih točk, med njimi zanimivo kinematografsko vojno poročilo!

Danes in jutri v

„Kino Central“ v deželnem gledališču.

196.

Kdor mi takoj piše, dobi majhno škatljico pristnih Kola - tablet popolnoma zastonj.

Vsakemu, ki ima slabe živce, bi rad priposlal poizkušnjo svojega sredstva. Jači živce in s tem toliko boljše zdravje, da se kmalu čutimo tako sveže, zdrave in podjetne, kakor bi od narave morali biti. Kola-Dultz naj vrh tega tudi živce v bodočnosti varuje oslabelosti. V lastno korist vsakega bralca tega inserata, ki nima perfektnih živcev, ali ki se hitro utruji ali postane pobit, ali pa trpi na glavobolu ali pomanjkanju spanja, želim, da bi poizkusil Kola-Dultz in najbrž bi potem kmalu kakor mnogi drugi mogel reči:

Nimam več živcev!

Najboljši živci so oni, od katerih najmanj opazimo. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijetno se zauživa in je njegov učinek trajno jačanje. Kola-Dultz je absolutno neskodljiv in se priporoča moškim, ženskam in otrokom. Starost pri tem ne pomeni nič. Reelen preparat je to za jačanje živcev. Kola-Dultz je na mestu povsod, kjer opazajo živci ali se čutijo bolečine ali se sicer opazajo za neprijetne. — Bdi na svoje vrste je in brez primere.

Pišite mi takoj dopisnico in zahtevajte brezplačno dopuštiljatev poizkušne škatljice. 730

Heilige Geist-Apotheke, Budapest VI. Abt. 418.

Dobra kuharica

vešča šivanja perila in oblek, **išče kako primerno službo**. Ponudbe na upravištvu »Slovenskega Naroda« pod »**pridna gospodinja/1954**«.

Voziček za bolnike

se kupi.

Ponudbe pod, bol. voziček' na upr. Sl. Nar.

Zlata ura

v jermenčku je bila 1952

zgubljena v središču mesta.

Pošten najditelj jo izvoli oddati pri tvrdki **F. M. Schmidt, Pred Škofijo.**

Pohištvo

za spalno, jedilno sobo in drugo **se radi selitve proda v Marmontovi ul. 14.** 1937

Krojaški pomočnik

prve vrste **se sprejme pri tvrdki**

A. KUNC, Ljubljana.

1958

Sprejme se

prodajalca tobaka

starejša, zanesljiva oseba, ki tudi lahko položi kavcijo. Prednost imajo take, ki so že služile v tej stroki. Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«. 1957

Deklica

stara 16 let, sirota, ki je dovršila trgovski tečaj Jos. Christofa z odličnim uspehom, slovenskega in nemškega jezika, strojepisja, slovenske in nemške stenografije popolnoma zmožna, **prosi za kako primerno mesto**. Ponudbe pod »**Vestna 66/1950**« na upr. »Slovenskega Naroda«. 1950

Vojne in platnene uniforme zgotovljenih : in po meri : Jos. Rojina

Priporočamo našim
: gospodinjam :

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Prodajalka

izvešana v trgovini za steklo **išče**
primerne službe, eventualno gre kot
praktikantinja v drugo trgovino z os-
trbo v hiši ter malo plačo; pošt. ležeče
GEORGESA BEDEŇIČIČ, Radevičica.

Izkušenega vrtnarja

ki bi vzel vrt v najem, **išče** **grafič-
sko oskrbnitvo v Radevičici**. Do-
tičnik naj se po možnosti zgleda osebno
ali pa naj pošlje svoja spričevala s pri-
mernimi pojasnili. Rok zglasitve do
konca avgusta t. l. 1916

Krasno stanovanje

obstoječe iz 4 sob z vsemi pritlikli-
nami v **Sodni ulici št. 2**, je za
novembra termin oddati v najem.
Več pove Dragotin Hribar, Du-
najska cesta 9. 1916

3 elegantna stanovanja

vsako z 3 oziroma 4 parket sobami z bal-
konom, event. celo 1. nadstropje z 7 do 8
sobami, kuhinjo, verando, kopalnico, shrambo,
sobo za služkinjo, drvarnico, podstrešjem,
lastnim deležem vrta in skupno pralnico **se
oddajo z 1. novembrom t. l. ali prej** v
najem. Več se izve istotam pri lastniku **J.
TRIBUČ, na Glincih št. 37, ob Tr-
žaški državni cesti.** 186

Iščem v najem gostilno

za mesec december letos ali pa z
januar 1916. Ponudbe na upravnishv
»Slov. Naroda« pod „v najem/1915“.

Sprejem učenko

najmanj 14 let staro, poštenih staršev,
dobro v računu in pisavi in ki ima
veselje do trgovine. Sprejem tudi
učenca z istim znanjem. 1922

F. SKUŠEK, trgovec v Metliki.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „**NERIL**“, ki daje
sivim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Lasne kile, podlage in mrežice
vseh vrst; gledališčne in toaletne
potrebščine itd.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Adrija

drogerija in fotomannfaktura

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin,
Formalinove pastilje, karbolova kis-
lina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo
bolnikov in ranjencev,
obvez in gumastega blaga,
konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fihtinin. Perolin.

Klobuke cilindre in čepice
v največjih fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodernejših slaničkov.
130
Pristni Panama-slaničniki od 9 K do 50 K.

J. Zamljen

čevlarski mojster

Ljubljani, Gradišče 4

zvršuje vsa čevlarska dela do
najfinejših izvršitev, kakor tudi
prave gorske in telovatske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 128

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krono.
Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. ml., medicinal. vin, special-
itet, najfinejših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubli. mostu. 18

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajin južne železnice,
o. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške
blagajne v Ljubljani.

Kupi se kratek klavir

ali pianino dobro ohranjen.

Ponudbe pod „klavir“ na upr. »Sl. Nar.“

Meblirane sobe

se oddajo takoj v gostilni

Maly v Rimskih toplicah, (Römerbad),

Spodnje Štajersko. 1936

Malo posestvo ali hiša

tudi z gostilno **se kupi ali vzame
v najem** v bližini mesta. — Ponudbe
na upravnishv »Slovenskega Naroda«
pod „J. V. 30./1876“. 1876

Turške srečke se kupijo.

Ponudbe pod „Turki“ na upravnishv

»Slov. Naroda«. 1696

Spreten brivski pomočnik

se proti jako dobri plači **takoj
sprejme**

1925
pri O. FETICH - FRANKHEIM, Ljubljana.

C. in kr. dvorni založniki
A. Zankl sinovi
tovarne barv, lakov in firnežev
LJUBLJANA.
Centrala: Gradec. Centrala: Gradec.
Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.
Priporočajo:
vse vrste oljate, suhe, emajlne in lasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški klij in druge v te stroke
spadajoče stvari.
Ceniki na razpolago! Ceniki na razpolago!

Anton Bajec
umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127
cvetlični salon
samo pod Trančo št. 2.
poleg Čevlarskega mesta.
Velika zaloga suhih vencev.
zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd
Zunanja naročila točno.
Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJSA SEDANJOSTI X
A. GOREC
LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA 57 14. NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gospodke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
timnat modroci, otroški vozički itd.
Najsolidnejše blago.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
2530 Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.
Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Priporoča nakup srečk za III. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.
Zrebanje 10. in 12. avgusta 1915.
Cene za posetnike srečk prejšnjega razreda:
1/1 srečka K 40—, 1/2 srečka K 20—, 1/4 srečka K 10—, 1/8 srečka K 5—.
Cene za nove vstopilce igralca:
1/1 srečka K 120—, 1/2 srečka K 60—, 1/4 srečka K 30—, 1/8 srečka K 15—.
Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakazilu.